

ልእኮታት አሰናይ፡ እብ መናሰበት 35ይት ሰነት ዓድ ሕርየት

ሚርሐት ለትፈናተየ ድወል ወሕኩማት፡ እብ መናሰበት 35ይት ሰነት ዓድ ሕርየት አሰክ ሸዕብ ወሕኩማት ኤራትርየ ልእኮታት አሰናይ ነድአው።

ርኢሰ ጀምሁርየት መሰር ዐብደልፈታሕ አልሲሲ፡ ርኢሰ ጀምሁርየት ጋን ጀን ድራማኒ ማሃማ፡ ርኢሰ ጀምሁርየት ፈረንሰ ኢማንዌል ማክሮን፡ ወዓም ሓክም ርዝቅ ሕበር አውሰትራልየ ሳም ሞሰቲ፡ ሚርሓይ መምለክት ሰዑድየ ሰልማን ቢን ዐብደልዓዘዝ ወወራሰ መንበር መሓመድ ቢን ሳልማን፡ መምለክት ሆላንድ ዊልየም አለክሳንደር፡ ጀምሁርየት ማልተ ሚርያም ስፔተሪ ዲዮፍ፡ ርኢሰ ጀምሁርየት ግብለት አፍሪቅ ማታሚላ ሲሬል ራማፎክ፡ ክምሰልሁመ ርኢሰ ምጅልሰ ወጠን ፓኪሲታን ሳርዳር ኢያዝ ሳዲቅ ዲብ ነድአው ልእኮታት፡ እግል

ርኢሰ ኢሳይያስ አፈወርቂ ዓፍየት ታመት ወኤራትርየ ወሸዐበ ሰላም ወመትቀዳም ትተምነው።

ለሚርሐት ዲብ እብ ሰሞም ወሰም ድወሎም ወሕኩማትም ለነድአወ ልእኮት ዕላቀት ኤራትርየ እግል ትጠወር ምራዶም አከደው።

ርኢሰ ዐብደልፈታሕ አልሲሲ እንዲ አትሱ፡ ፍንጌ ኤራትርየ ወመሰር ዲብ ትጠወር ለመጽእት ዕላቀት ታኣሪካይት ትርድት እንዲ ሐመደ፡ እበ ትገብእ ጎማት ወመግዛነት ሕበር፡ እግል መንፍዐት ክልኦት ለሸዐብ ለከድም ለትፈናተ መጃላት ናይ ሕበር አሀምየት ዲብ ስምቲ ቅድየ ዲብ ትወቀለት ደረጀት ከም በጽሕ ክም ደምን ሸርሐ።

ወዘራት ካርጃየት ፊሊፒንስ ተሬሰ ላዛር እብ ጀሀት፡ ዲብ ወዘር ካርጃየት አሰይድ ዐሰማን ሳልሕ ክም እለ ለትመሰል ልእኮት ነድአት።

ርኢሰ ኢሳይያስ፡ ውቁል ልኡክ ጀምሁርየት መሰር ትከበተ ወሀድግ ምሰሉ

ርኢሰ ኢሳይያስ አፈርቂ፡ እብ ወዘር ካርጃየት ወመትሰዳዳይ ካርጃ ዶክተር በድር ዐብደል-ዐጠ ለትመርሐ፡ ውዘር መዋሰላት ክምሰልሁመ መመቅርሐት ዲብ መጃላት መዋሰላት፡ ጣቀት ወተጃራት ለከድም ሸሪካት እቅትሳድ ወተጃራት ለከምከመ ውቁል ልኡክ ጀምሁርየት መሰር፡ ዲብ ቃዕት ደንደን እንዲ ትከበተ ሀድግ ምሰሉ።

ለወዘር ካርጃየት አሰይድ ዐሰማን ሳሌሕ፡ መሰሉል ሸኡን እቅትሳድ ጀብሀት ሸዕብየት እግል ዲሞቅራቲየት ወዐዳለት አሰይድ ሐጎስ ገብረሀይወት፡ ክምሰልሁመ ወዘር ተጃራት ወሰናዕት አሰይድ ነሰራዲን መሓመድ-ሳሌሕ ወወዘር መዋሰላት ወእትሳላት አሰይድ ተሰፋሰላሴ ብርሃኔ ለሻረከው ዲብ እጅትማዕ፡ አተረዶት ዕላቃት ክልኤ ለደውለት እብ ኩሉ ጀዋንብ አሀምየት-ሕበር ለቡ ቅደይ ናይ መንጠቀት ወእዲነ ለረከዘ ሀድግ ወደ።

ርኢሰ ኢሳይያስ፡ ዕላቀት ኤራትርየ ወመሰር እብ ኩሉ ጀዋንብ፡ እግል ክልኤ ለሸዐብ መንፈዕት እበ ለበ ገበይ እግል ትጠወር ሰኒ ምህም ክምቱ እንዲ ሸርሐ፡ ኤራትርየ ምሰል ሸሪካት እቅትሳድ ወተጃራት መሰር እንዲ ተዐወነት፡ ክልኤ ለጀሀት ለሸምል ናይ ሕበር መሻሬዕ እግል ልትከደም ዲብ ዱሊት ክምተ አከደ።

ወዘር በድር ዐብደልዓጠ እብ ጀሀት፡ ለጀውለት ናይ ሕውነት ምሰንዮት ወመትሰዳዳይ ሸዕብ ኤራትርየ ወመሰር ገብእ እት ህሌት፡ እብ አሳሰ መምሬሕ ርኢሰ ኢሳይያስ ወርኢሰ አልሲሲ፡ መትሰዳዳይ ተጃራት ወእቅትሳድ ክልኤ ለደውለት እግል ትትወቀል ለአመመ ክምቱ ሸርሐ።

እለ ክእነ ዲብ እንቱ፡ ኤራትርየ

ወመሰር ዲብ መዋሰላት በሐር ወከደማት ሚናት ለረከዘ እትፋቅ ፈርመየ።

ለርኢሰ ኢሳይያስ ወውዘራእ ቅደይ ካርጃ ኤራትርየ የወመሰር ለሐድራው ዲብ ዓደት፡ ለወሲቀት - እብ ጀሀት ኤራትርየ ወዘር መዋሰላት ወእትሳላት አሰይድ ተሰፋሰላሴ ብርሃኔ፡ እብ ጀሀት መሰር ህዩ ወዘር መዋሰላት ጀንራል ክምል አልወዘር ፈርመው ዲብ።

እብ ጀሀት ብዕደት፡ ወዘር ዐሰማን ሳሌሕ ወወዘር በድር ዐብደልዐጠ ዲብለ ወደወ ሀድግ፡ ዕላቀት ወመትሰዳዳይ ክልኤ ለደውለት እግል ትተረድ ለትበጽሐ እትፋቃት እግል ልትከደም ዲብ ለሰዴ መጃላት

ዲብ ሀድግው።

ዲብ ምህም ወቅት ለገብኦት ዝያረት ውቁል ልኡክ መሰር ለሸርሐ ወዘር ዐሰማን፡ እትሊ ዲብ መንጠቀት ሻፍግ ወለ ለልክሰፍ ተጠውራት ልትርኤ ዲብ ለህለ ወቅት መትሰዳዳይ ክልኤ ለደውለት እግል ልተረድ ሐዘት ውቁል ክምቡ ሳደቀ ኦቲ።

ኤራትርየ ወመሰር ዲብ ቅደይ ናይ መንጠቀት ወካርጃ እለ ለሸብሀ ረኦ ክምበን ለሐበረ ወዘር በድር እብ ጀሀት፡ ፈዓልየት አሀምየት-ሕበር ለቡ ወዲብ እትፋቅ ለበጽሐ በራምጅ ዓማር አትሻፋግ፡ ዲብ መናፍዕት ክልኤ ለደውለት ምህም ክምቱ አፍሀመ።

ካርኒቫል ሕርየት እት ሸዋርዕ አስመረ ገብኦ

እብ መናሰበት 35ይት ሰነት ዓድ ሕርየት፡ ዮም 19 ማዩ አልዐበር እት አግደ ሸዋርዕ መዲነት አስመራ፡ ናይር ካርኒቫል ቀርቡ።

እለ እብ መትዓዋን መፈወድየት ዓዳት ወርያደት ወእዳረት አቅሊም ምግብ እንዲ ትዝመ

እብ መሻረከት 13 ሙዲርየት ለትሰርገለ በርናምጅ፡ ቆምያት ኤራትርየ ለሸርሕ ለትፈናተ ጽበዋ ለሸምል እት ገብእ፡ ምን ሻርዕ ሹሀይ እንዲ ትበገሱ፡ እብ ሻርዕ ሕርየት እንዲ ወደ እት ሃለል ሚዳን ሰብተምበር ተ'መ።

እት ሃለል ሚዳን ሰብተምበር

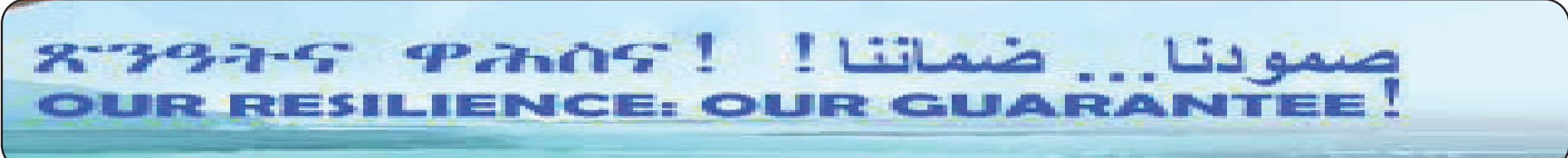
እት ገኦ፡ እብ ሰብ ወራት ፈን ለተሌት መናሰበት፡ ሙዲር ዓም ቅሰም ዓዳት ወርያደት አቅሊም ምግብ አሰይድ አስመሮም ጸጋብርሃን እት አስመዐየ ከሊመት፡ እብ ንዳልነ ወቃሊ እስትሸሃድነ ለረከብናሀ ሕርየት እብ ዕልብ 35 ሰነት ምንመ

አደረት፡ ለምን እጅለ ትደሬዕ እስትሸሃድ ለናይ ማሌ ፊቃዶ ክምቱ ወደሐ።

ሸዐብ አቅሊም ምግብ ዓድ ሕርየቱ እብ ነያረት እግል ለዐይድ ለለኦትሐዜ መዳሊት ወዴ ክምሰል ጸንሐ ለሐበረ አሰይድ አስመሮም፡ እብ

መሻረከት ዝያድ 13 አልፍ ሸዐብ ወሐድ 2 አልፍ ሻብ እቦም ለቀርብ ካርኒቫል ተኣምረተ ናዩ ክምቱ ሐበረ።

እት እብ ሰዕሰዲት ለትተለ ዕፌ ፈን፡ ገዳይም ወሸባብ ሰብ ወራት ፈን እበ ቀደመወ ሐዲስ ወደገም ሐልየት ትቀደመ።

ከደማት እትሳላት ኤሪትሮፖ ወሴዕ

ምን ሰነት 1991 አስክ ሰነት 2026 ዲብ መጃል እትሳላት ለዐለት ናይ ዝያድ 35 ቢልዮን ናቅፊ ፊራሮ ገዛፍ፡ ጆግራፊያዊ መትመዳድ ተለፎን ወኢንተርነት እግል ልውሳዕ ወራታት-ሰኒ ክም ገብእ ወዘር መዋሰላት ወእትሳላት አሰይድ ተሰፋ-ሰላሴ ብርሃኔ ሐበረ።

ለወዘር እግል ኤሪት እትላ ሀብድ ሐብራ፡ ለአበረ ወወቅቱ ለሓላፊ አላት ሸበክት ከደማት ተለፎን-ሳብት እብ ሐዲስ እግል ቀየሮቱ፡ ወቲድ እግል ሸበክት ምትሐርክ ወቃይም ተለፎንት ከደማት ለለሀይብ ክጠ-ጥ ከርሱ-ምድር አትዳለዮት፡ 184 ታወር ወምሰሉ ለገይሰ አላት ወብንዮት-ተሕትዮት ወቲድ፡ ክምሰልሁም አትዮት

ኢንተርኔት ወአውሰዮቱ፡ ምን አግደ ወራት ክምቱ አብርሀ። እብ አሳሰ እለ፡ ዲብ መዳይን አቁርዳት ወዐዲ-ኳለ ሐዲስ ክጠ-ጥ ከርሱ-ምድር ልትመደድ

ዲብ ሀለ፡ ዲብ ዐሰብ ለዐለ እብ ሐዲስ እግል ቀየሮቱ፡ ክምሰልሁም ዲብ መዳይን ደቀምሓሬ፡ ከረን፡ ባዴዕ፡ ሰነይ ወዐዲ-ቀዬሕ ወመዐሳክር ቅወት-ብሐር እለ ለሸብህ ወራታት ክም ገብኡ፡ ዲብ መዳይንት አስመረ ህዩ ዲብ ድዋራት አኻርዮ፡ ዐዳገ-ሐመሴ ሐዘሓዘ፡ ምህራም-ጭራ ወምግብ-መዳይንት እብ ዓመት ሐድ 73 ኪሎ-ምትር ለገልበበ ክጠ-ጥ-ሓዲስ ክም ትዳለ ሸርሐ። ዲብ ከደማት ተለፎን ምትሐርክ ለዐለ ወራታት፡ እብ ጂኦግራፊያዊ

መትመዳዱ 90 ምእታይት ባዴሕ ክም ህለ ለሐበረ ወዘር ተሰፋ-ሰላሴ፡ ምሰል መስኢት ደውለት ወሸዐብ ለትገይሰ ምሰዳር፡ ወእግል እትሳላት ቀበት-ዐድ ወካርጅ ለከድም ዋወር ቴክኖሎጂ እግል ለሀሌ ልትከደም ክም ህለ አብርሀ። እት ሰነት 2001 እብ ሰር-ሚጋ ባይት ለአምበተ ሸፋገት ከደማት ኢተርኔት፡ እት ሐልፊ 10 ሰነት ዲብ 1,536 ሚጋ-ባይት ክም ዐበ ወዲብ ራብዓይ-ጂል (4G) ብጸሕ ክም ህለ እንዲ ሸርሐ፡ ዲብ አካን-ሸንኪት ለህለዮ መዳይን እብ 'ዋይፋይ' ከደማት ኢንተርኔት ክም ረክበ እግል ልግባእ ለአምበተት ወራት ክም ተ'መት፡ ክምሰልሁም እግል ባሕሲን ወእግል ሕ'ዱድ አምዕሎታት

ከደማት ኢንተርኔት ለጠልዐ ህዩብ ክም አምበተ አብርሀ።

ለመጃል ብዙሕ ተሐድዮት ክምብ፡ ወቲድ ታወር ለጠልቡ መዋሰላት፡ ክምሰልሁም ሸክል ባዶብ ለብእቱ አርድ ወሐፋነት ምንላ አግደ ክምቱ እንዲ ሸርሐ፡ ኩሉ እለ እንዲ ተዐደው እለ ደረጃት እለ እግል ትትበጸሕ ለትጀሀደው ሸባብ ሰብ-ምህንት ሐመደ።

ወዘር ተሰፋ-ሰላሴ ዲብ ደንጎቤ ምሰል ለሀሌ ቴክኖሎጂ ለገይሰ ከደማት እግል ልትህዩብ ክም ልትከደም፡ ዲብ ምዴርዮት አራዕተ - ምግብ-ደንክልዮ ወጋዲን - ምዴርዮት ደቀምሐሬ ወድዋራት ብዕድ ታወራት ናይ ወቲድ ሰታት ክም ህለ ሸርሐ።

ዲድ ሕርዮት ዲብ ብራሰለስ

ኤርትራዩን ሰነን ቤልጅዮም፡ “ሰባትን ደማትን” እበ ትብል ሰቅራት፡ ናይር 35ይ ዲድ ሕርዮት ሓለፊው።

ለእት ዮም 9 ማዮ ዲብ መዳይንት ብራሰለስ ለገብኦ ዲድ፡ ካትብ ጃልዮት ዲብ መዳይንት ብራሰለስ ወድዋረ አሰይድ ግርማይ ገብረህይወት እት አሰመዐዮ ከለመት፡ እብ እስትሸዮድ ለመጽአት ወለተአከደት ሕርዮት እብ ዐማር እግል ትግመል፡ መትካዋም እንዲ አ'ተረደው ወውሕደቶም እንዲ ሐጠጠው ደርም ክም ወቅሎ አከደው።

አወላይ ካትብ ሰፋርት ኤሪትሮፖ አሰይድ ሚካኤል ተሰፋይ እብ ጀሀቱ፡ እግል ሸዐብ ኤሪትሮፖ ወቅዋት ድፋዑ “አሰናይ እትሊ አብጽሐኒ” ሐቆለ ቤል፡ ለነኣቱ ዲብ

ለሀሌን መርሐለት ዐማር እግል ትትዐወት፡ መሻረክት እት ካርጅ ለህለው መዋዋኒን እብ ዓመት ተናዚም ወጠን ህዩ እብ ፍንቱይ እግል ትትወቀል ክም ልትሐዜ አትፋቀደ።

ለዲብ ኩሉ ዕምር ለህለው ብዘሐም መዋዋኒን ለሐድረው ዲብ ዲድ፡ እብ ሐልዮት ወጠን ናይር ክም ዐለ ለበጽሐተነ ሐብሬ አፍሀመት።

እብ ጀሀት ብዕደት፡ ሰፊር ኤሪትሮፖ ዲብ ኢጣልዮ ወምትሐርክ ሰፊር ዲብ ሰዊድን አሰይድ ፍሰሐጽዮን ጸዋርሴ፡ መትምማይ ቅደይ ሰፋረት ኤሪትሮፖ ዲብ ድወል ሰካንዲኔቭዮ አሰይድ መሓመድ-ዐለ መሐመድ-ሰዲድ እንዲ ተለዩ፡ እት ዮም 11

ማዮ ምሰል ካትብ ወብረት ካሪጂዮት ሰዊድን - ወዘር ዳግ ሄርተሊዮስ ወብዕዳም ጀሃት ናይለ ወብረት ወሰፊር ሰዊድን ዲብ ኤሪትሮፖ

እንዲ ትራከበ ሀድን።

ዲብላ ህድግ፡ ዲብ ምሰንዮት ክልኤ-ለደውለት ወደር ኤሪትሮፖ ዲብ ቅደይ ሸዐብ ህድግ-ፋዬሕ ሐቆለ ወደው፡ ሕኩማት ሰዊድን ወኤረትሮፖ ለአምበተወ ብራምጅ ዲፕሎማሲዮት ወእቅትሳድ እግል ልተረድ እብ ሕበር እግል ልሸቀው ዲብ መፋሀመት ትበጸሐ።

እለ ክእን ዲብ እንቱ፡ አንፋር ጅብህት ሸዐብዮት እግል ዲዋቅራዋዮት ወዐዳለት ዲብ ሮተርዳም ወድዋረ - ሆላንድ፡ እት ዮም 9 ማዮ ዲብ ወድወ ህለው መኣተመር፡ ዲብ ሐልፊ ሰለሰ-ሰነት ለሸቀው ወራታት ጌማም እንዲ ወደው፡ ሐዳሰ መመቅሐይት ጀሀት ሐረው።

ልኡክ ኤርትሮፖ፡ እት ወዕለ አፍሪቀ

እብ መትምማይ ቅደይ ሰፋረት ኤሪትሮፖ ዲብ አቶብዮ ወሳብት ልኡክ እተሐድ አፍሪቀ ወመፈውድ እቅትሳድ አፍሪቀ አሰይድ ቢንያም በርሄ ለትመርሐ ልኡክ ኤርትሮፖ፡ ምን ዮም

11 አስክ ዮም 20 ማዮ ዲብ ባንጃል - ጋምቢዮ ዲብ ገብኦ 87ይ ወዕለ መፈወደዮት ሕቁቅ ኣደሚ ወሸዐብ አፍሪቀ፡ ከለመት አሰምዐ።

ለልኡክ እት ዮም 13 ማዮ እትላ አሰመዐዮ ከለመት፡ ኤሪትሮፖ - “ሰባትን ደማትን” እበ ትብል ሰቅራት 35ይት ሰነት ሕርዮተ ተዐይድ ዲብ ህሌት እቱ እዋን፡ መዋዋኒን ኤሪትሮፖ ሳክበት ወዋውርት እግል ንብኔ ገለድነ ለንሐድሰ ዲብ መናሰበት ክምተ ሸርሐ።

ኤሪትሮፖ ሕቁቅ-ሚንአድም ደማት እግል ልርከብ ለበ መዳሊት፡ እብ ደረጃት መንጠቀት ወእዲን ለህለ መሻክል ወምን ካርጅ ለጀራ ዲብ ድቁጣት እንዲ ከህለት፡ ዲብ መጃላት ብዙሕ መትቀዳም-ሰኒ ክም አምጽአት እንዲ ሸርሐ፡ አጅሀዞት ማይ ጽሩይ፡ ነብራ፡ ደማት ድዋር፡ ተዕለም፡ ዓፍዮት፡ ጣቀት፡ ንዛም ቃኑን፡ ሰዳይት እግል ሕንዛም መዋዋኒን ወብዕድ እግል ልትአከድ ለትሰጀለ መትቀዳም ፈሰረ።

ኤሪትሮፖ ለአምጽአቱ መትቀዳም፡ እብ መብደእ መተንካብ እት-ናሰ ወመሻረክት መጅተማዕ ለትበጸሐ፡ ዲብ ዐዳለት እጅትማዕዮት ለተአሰሰ፡ እግል ኩሉ መዋዋን ለነፍዕ ክምቱ

ሐቆለ ሐበረ፡ ግሪ እላመ መታክል እንዲ ተዐዳ፡ መዋዋኒን ለአሻረክ መትቀዳም አሰክ ተጠውር እግል ነአተላሌ ወከደማት እጅትማዕዮት እግል ልትወሳዕ ለትወድዮ ጅሀድ ለኢለኦትካርም ክምቱ አብርሀ። ልኡክ ኤሪትሮፖ እብ ተውሳክ፡ “ወጀዶት ደማት ለቡ ማይ ወደሐኑ ለትአከደ ንዛም ነዳፊት” እበ ልብል አርእስ እት ዮም 12

ማዮ እትላ ገብኦ ህድግ፡ ተጃርብ ኤሪትሮፖ ለሸራሕ ተውዴሕ ቀደመ።

ለእብ ሺድዮ ለትቀደመ ሸራሕ፡ ኤሪትሮፖ እብ ናዩ መብዳእ ወመቅደረት ወመሻረክት ሻዐቤ ሀለዮት ማይ ደማት እግል ልርከብ ለወዴቱ - ብንዮት ከዛናት፡ ካረርት መዳንን፡ ሸትል፡ አጅሀዞት ንዛም ማይ ወብዕድ ለለአርኤቱ።

ኦጊትሮፖጃክ

ክል አርቡዕ ለትጠ'በዕ ጀሪደት

መዳልያይ፡
- መሐመድ እድራስ

ለይአውት ወአርተዖት
* ዘህረ ዐለ
* ፋዋነ አድም

ተለፎን፡ 121797/201820 (258)
ፋክሴ፡127749፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 247

ተውገዕ ጀሪደት፡
ተለፎን፡163471-07588045

አትአመርት፡
ተለፎን፡ 125013፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 1284

መረብ፡ ዲብሊ ናይ ደንጎብ አምዔላት

ሓይላም ቁርኣት ዓሙድ ደልአባብ፡ እሊ “መረብ ዲብሊ ናይ ደንጎብ አምዔላት” እብ ልብል ዕንግዳን ነፈር ሆንደሉት ዐስከርየት ለዐለ ምናድል ሰለሙን ንጉሴ ዲብሊ ቅሰሰ ተጃርብ ንዓል ለልብል ክታብ ካቲመ ለክትባዩ ቅሰት አማን ተ። ከእንዲ ተርጀመን እንቀድመ እኩም። እግል ዮም 2ይ ክፋል ታብዮ።

ዲብ ዮም 03 ማርሰ 1991 ጽብሕ ምድር፡ መካይን አባይ እብ ዐዲ-ኮተዮ ደንን እት ህለ በርሀቲ ረኤ። ሰኒ ብዙሕ ወመቅደረት ዛይደት ለበ ቅወት ክምሰልተ እግል ንጌምም ቀደር። ክርንለ መካይን ምድር በለሰ። ሐረክት ዳሽ ምን ደል ቅሎዕ አሰክ ጸሓይ ትፈግር አተላላ። ላሊ ዲብ መደጋግ ትመዩ። ሐቀ እሊ ምድር ክምሰል ጸብሐ፡ አሰክለ ለአሴርር ለትመዩ ዳሽ አባይ ጎመራው 14ኛ (14ይ ክፍሎ-ጦር) ምሰል ምር ወሱክ ብርጌድ ስፓርታኪያድ (ፓራትማንዶ) ክምሰልቲ ምድር ክምሰል ጸብሐ አክድ። ቅደደት ካልኣይ አብዮታይ ዳሽ እብ ሕሊል መረብ ህጃም እግል ሊደውቶም ስቲታም ለዐለው። እሊ ህይ፡ ዲብ ባካት ለህለ ዳሽ ክልኢቲ ተናዘም ሰኒ ሐድ ክምሰልቲ ኣምራም ሰበት ዐለውቶም። ህደፍለ ዐመልዮቶም፡ እግል ክልኢ ምህም አቅራፊ ዐለ። አወላይ ለምን ሱዳን እብ ኤራትሪያ ባድሚ እንዲ ወደ፡ እብ ዐዲ-ግራት እንዲ ጠወ አሰክ ሰንዐ። ለለኣቲ፡ ምን እሊ ከዋ እሊ እንዲ ትብተክ እብ መቀሌ እንዲ ወደ ክርሰ አቶብዩ ለለኣቲ አግደ ከዋ መዋሰላት እግል ድብኣት እት ገብኡ፡ ካልኣይ ዲብ ድን ጀብህት ሽዕብየት ወሰውረት ሽዕብ ተሕረር ትግራይ ለለአፈርህ ክቡድ ጨቅዋ እንዲ ወዳክ፡ ለዲብ ምግብ አቶብዩ ባካት ኣምቦ ባጽሕ ለዐለ ህጃም ልብን ክልኢቲ ተናዘም ምን ግሪ ፈርህት እንዲ ከለቅክ እቲ መትቀዳሙ እግል ልትህነእ ወቅት እግል ከሲብቲ ለዐለ።

ፍንጌህ ምሰልን ለዐለው ሚሊሽ፡ ስደሲያይ አህዳፍ ጀብህት ሽዕብየት እንዲ አምነው እብ ምራዶም ለተዐንደቀው እብ ዕምር ዐባዩ አበው ዐለው። ንዮት ዲኢቲን ናይ ገርብ መቅደረት ለይዐለት እሎም እብ ተማሞም አሰክ ዐድወ በለሰናሆም። “እኪትመ ተአክዩ ኢትምጸእ” ክመ ልትብህል በዲር ሕዳም ዐልነ ወአዜ ሰኒ ወአማን ዕልብነ ነቅሰ። መትቀዳም ዳሽ አባይ እግል ንትክል ደፊን አልቃም ምህም ዐለ። ወያኔ ቀበር አልቃም ሰበት ኢትሰሜሕ ላኪን፡ አልቃም እግል ንድፈን ኢቀደር። ዲብ ክርሰ ምድር ኤራትሪያመ ዲብሊ እት ክል ምዕል ለልትነፊዕ እቡ አግቡይ ለትሰረረተ አሰልፍ እግል መዳፊዕት እንዲ እምቤ ለቀበርናሁ አልቃም ይዐለ። ምን ከላሽን፡ ብሬን ወአርበጃ ለልሐልፍ ዕንዳቄመ ይዐለ እግል። ለሕዳም ዳሽ ወያኔመ ክምሰሉን ለዲብ መርከም ዐለ ከፊፍ ሰለሕ ሌጣቶም ዕንዳቃም ለዐለው። ሰበት እሊ፡ ራድኢት አሰክ ትመጸእን

እግል ሄራርሰ ፈሽሐኒት ዳሽ አባይ እግል ንትክል ሐሊትነ ለትሰመሐ እግል ኒዴ፡ ፈሲሊትነ ምሰል ገሌ ሕዳም ሚሊሽ ወላድሰ ደዋዬሕ፡ ዲብ ክረቢት ዐደርበዕቲ ሽፈፍ። አንፋር ወያኔመ እብ ጀህት ጽርግዩ ድፊዕ ጸብጠው።

አባይ እብ ሰዋትርን እግል ልታይኖ ለአጸገዐዮም ሐዳም “ቃኚ” ህጃም አሰተብደ። እብ ሽባህ ቀዝፍ ሰለሕ ክቡድ ህይ ናይ ጽዋርን መቅደረት እግል ልፈትሽ ጀርባ። ምሰል አሰልፍ እግል ታውራት ለነድአዩ አግር ዳሽ፡ አሰክ ምድር ጸቤሕ እንዲ አውተድን ተሓረብኩ። አባይ መቅደረትን እግል ልጌምም ወቅት ኢነሰኦ ምኑ። እዲ ዛይደት ዐለት እሊ። ደባብ ወመዳፊዕ ለተዐንደቀ ድቁብ መካናይዝድ ወብዕድ ሃይቡት ሰዳይት ለዐለ እሊ ዳሽ አትፈረረ። ደባባቲ እንዲ አምረሐ እግል ልህጀመን ሽክ ወደ እትነ። ሕናመ ሐሊትነ ወሐለቲ እንዲ ጌመምን አሰክ ራመ ገጽን አንሰሐብኩ። እብ ጨቅዋ እንዲ ትቀሰብነ ሰበት አንሰሐብነ ክሉ መምተለካትነ እተ እነብር እተ ለዐልነ ቤት ተርፈ። ለአግደ ስለሕነ ወለቀምን ገሌ ሐምሰ ኪሎ ለገብኢ ሽከር እንዲ ጸርን ትብገሰ። ጸሓይ ረአሰ ደምቀትነ አሰክ ትብጽሕ ረዩም ወለለትዕብ ሄራር ሄረር። ሰፍራ፡ ጽምእ ወተዐብ እንዲ ከህልነ ባካት ሳዐት 14:00 (ሳዐት 2:00) ዲብ ንቅዕ ለቡ መሓዝ በጽሐነ። ማይ ክምሰል ረከብነ፡ ፡ “ሽከር እንዲ በጭብጭን ንሰቲ ወሽወዩ ህይ ነግርፍ” እቤሎም። ለእንበጭብጭ እቲ ግራብ ላኪን ይዐለ እግል። ክሉ አግርበት ክሸኔነ ዲብ ዲብ ቤት አሰይድ ገብረመድህን ተርፈ። ቃእድ መጅመ-ዐት ግርማይ ምሕረትአብ (ሽቦድብድ) በዐል ብዋረት ሰኔት ሻብ ክምሰልሁመ ሰቡል ምናድልቲ። ለእምብጭብጭ እቲ ግራብ አላብነ ክምሰል ሰምዐ ዲብ ጠረፍለ ሕሊል ጸንዕት አካን እንዲ ሐረ ሻክት ንኢሽ ሐፍራ።

“ህዝቅያሰ” እንዲ ቤለ ትላኪኒ። እግል ሽከር እት እዳይ እንዲ አጽብጤኒ፡ “እንተ እብ ቅሩብ ሽከር ውዳ እግል። ኣነ እብጭብጭ ወመልሂትነ ህይ እብ ክልክልኣት ወሰልሰሰሰ ምን ሻክት ሰቲ” ቤሊኒ። ክምሰል ቤለዩ ለሻክት እብ ትሉሉይ ጀብብ። ኣነ እብ ቅያሰ ሽከር ዲብሊ ሻክት እወሰክ። እብ ትሉሉይ በጭብጭ አንፋርን ህይ ዲብ ልትባደሎ እንዲ ደነው ሰቲ ወጽምእን እንዲ አርዋነ ከብድን መልኣነ።

ጸሓይ ዲብ ምውዳቀ ዲብ ባካት ደዕራ-ተክሊ እግል መዳፊዕት ለልዋዕም ጭብብ ለትቤ አካን ሰበት ረከብነ። መትቀዳም ዳሽ አባይ እግል አትአደጎት ምን ሐዲሰ ሽፈፍ። አሰክ ፈጅራተ ማሲ ምድር ዲብ ንትሓረብ ሐቆለ ወዐልነ ህይ። አሰክ ባካት ዐድወ (ዐዲአቡን) አንሰሐብኩ። ሽዕብላ ባካት እብ ቀደም እሊ ለጀረ እቲ ጀራይም አባይ ጀርበት ርኢ ሰበት ዐለ። ውላዳ፡ መምተለካቲ ወንዋዩ እንዲ ጸብጠ ምን ዐድወ ወዐዲአቡን ሀርብ።

ዲብ ዮም 5 ማርሰ ዲብ ጸብሐት ላሊ፡ አሰክ ጽብሕ ምድር ዲብ ባካት ዐዲአቡን ሐዋን ሐርብ እት እንወዳ ምን ጀብህት ደቀምሐሬ ቅዋት ወራድኢት ወሴደየት መካናይዝድ፡ ምን ጀብህት ዐሰብ (ግሪ ህጃም ጢያ) ለትሰሐብት ውሕደት ኮማንዶ ረድአውኩ። እሊ ቅዋት እሊ እብ ድማን ወድገለብ እንዲ አፍየሐ እብ ዐደርበዕቲ ወደብሬአቡኔ አልፎን ህጃም ጠለቀው። ቅደደት ዳሽ 14ይ ክፍሎ-ጦር ለእግል ራድኢት መጽአ ዳሽ ምሰሎም ለልትመግወር ሰለሕ ወአም ክምሰል ቡ ክም አክደው ግራሆም እንዲ ሀበው አሰክለ መጽአው ምን መዐደይ መረብ አቅብለው። ዳሽ ደርግ ለይሐሰበዩ ኮሳር እንዲ ደፍዐ አሰክ መዐደይ መረብ፡ ዓይሉ-ጉንደት ገዱ ክምሰል አሬመ ራድኢት ለመጽአ ዳሽ ክምሰል ምጽአቲ እንዲ አልሰመዕ አሰክ አካነቲ አቅብለ። እብሊ ህይ፡ ሽዕብላ ድዋራት እንዲ ቀሰነ አሰክ ዐድታቲ አትቃበለ። ሕናመ ዲብ ናይ

በዲር መዐስከርን ባካት ራመ አቅብልኩ። ዲብሊ መዐስከርን ለዐለ ደንቤ-ሽሁ፡ ቤት አሰይድ ገብረመድህን እንዲ ተሀመልነ ይኣቲኩ። አባይ ለቀም ለቀብረ እቲ እግል ኢልግበኢ እግል ክሉ ድዋራት እት ንደገግ ፈተሽናሁ። ምናተ እምበል አሰር እሰኢን ብዕድ ለሐድገዩ ሴመ ይዐለ። ለአሰር መብዝሐት ናይ ሽደ ሰበት ዐለ። ለዲብ መዐስከርን ለአተው ለበዝሐው ሚሊሽ ሽንገራይ ክምሰልቶም ጌመምኩ።

ግሪ እሊ፡ እሊ ሽፍ እሊ ምን ዐዲአቡን አሰክ ራመ፡ ዲብ አብያት ሰወ (ሰልቀ) ወገሃዩ እግል ፍርሰት ወኤማን ዳሽ ጀብህት ሽዕብየት ለለሐምድ ሃጃክ ዕሙር ወረሐ። መትቀዳብ ናይሊ ሽዕብ በህ ለኢቤለዮም ገሌ መስኢሊን ወያኔ፡ ምሰል ሽዕብ ትግራይ እግል ለትብኢትነ “ዲብ ራመ ሻዕውየ እብ ሰለሕ ክቡድ እብ ዓኒ አብያት ሽዕብ ደመረው!” ዲብ ልብሎ ናይ አትካፊኣት ክበር ነሽሮ ዐለው። ለአትካፊኣት ሽዕብ አምገዮ ምንገብኢ፡ እብ ጀህትነ ሻፍግ ተሰይሕ እግል ልግበኢ እሊ እግል ዲብ ዐዲአቡን ለዐለው ውቁላም መስኢሊን ወያኔ ሐበር። ምግባይ መክተቡ ዲብ ዐዲአቡን ለዐለ ጅንቶ ለልትብህል ነፈር ምግባይት ልጅነት ወያኔ ህይ።

እግል ቀደምናሁ እቲ ረኤይ እንዲ ሰምዐ ሽዕብ እንዲ ጀምዐ ክእነ ቤሉ፡ “ለዲብ ራመ ደመረት ቤት እብ መዳፊዕ ዳሽ ደርግ እንዲ ትዘበጠት ክምሰል ደመረት አሽዳንሰ ብነ። ሽዕብየት ናይ ሽዕብ መምተለካት እግል ትዝመት ወትደምር ኢመጽአት። እብ ቃብል እሊ እግል ዛልም ዳሽ እንዲ ጸፍዐት መረብ ክምሰል ዐዳቲ። እብ ዕንታትኩም ረኤኩመ። ሰበት እሊ ለልትነሽር ዐለ ፕሩፍ (ሐቂቀት) ለአሰቡ አትካፊኣት እብ ሰኔት ዕላቀት ክልኢቲ ገባይል ለቀንአው ኢ.ሲ.ፓ. ለነሽረውቲ!”

* * * ዲብ ሰልፍ ወሬሕ ማዮ 1991፡ እሻረት ከረም በኪትት፡ ቅዝርት ዝላም ሰበት አንበተት፡ ሕሊል መረብ ወሐዝ ጅሕናይ ለአደንን አሰመኩ። እብ ሰኢየት ለበ ከረም፡ ዕጩይ እንዲ ገምለ ወወሽዐ፡ ጨብላይ ለዐለ ጋድሞታት ወአድብር እብ አሰዕር ወአቀዋፍ ሰበት ትገልበበ ህይ። ምድር ናር ዕንታት ጋብኢ ዐለ። ድፍዐነ

እብ ዳሽ ፈታይ ልግበኢ ወአባይ ወገም ለኢተህባዩ ሰኒ ክምኩም ድፊዕ (ግንባሪኛ) ቲ። ግሪህ ናይ ሰልፍ ወሬሕ-ማርሰ ለገብኢ ሐርብ ላኪን፡ እብ ክልኢቲ ጀሃት መትአያሰ ረክበት። ዲብ ካልኣይት ሳምን ወሬሕ ማዮ 1991 ብርሃኔ ክንፊ (ሳቤ)፡ 27 ነፈር ለትክምክም፡ ሙሴ ኤልያሰ (ባውላይ) ጎይትአም የውሃንሰ (ቀበሌ) ለመርሐው ሐቲ ሴድያይት ፈሲሊት ሆንደሰት እንዲ ጸብጠ መጽአ። ለካልኣይ ቃእድ ፈሲሊት ቀበሌ ላኪን፡ እግል ተድራብ ፓራትማንዶ አሰክ ማይ-ዐይኒ ጋይሰ ዐለ።

ብርሃኔ ሳቤ ዲብ ባካት ዐዲ-ኳሊ፡ ደዕራ-ኩንጎት እንዲ ትወለደ ለዐበ ወድ ሐረሰቶት እት ገብኢ፡ ሚዳን እትለ ፈግረ እቲ ወክድ ዓሰራይ ፈሰል ባጽሕ ዐለ። ሳቤ ምግባይት ብዋረት፡ ትሩድ ገርብ፡ ዲብ ቅይሔ ለትትል ገኖበት፡ ህንኢት ሐንዐት ለቡ እት ገብኢ፡ ለነኣይሽ ጸዓዲ ዕንታቲ ገክሐ እት ህለዩ ሰኒ ፋፍናት ተን። ርሐም፡ ፈዳብ ወሰቡል ምናድልቲ። ግሪ ክሎም ሚርሐት ሰጦሎኒ ሆንደሰት ዲብ ሰውረት ለፈግረ እት እንቲ፡ መቅደራቲ ወሰሻለቲ አገድ ዲብ ወቅል እት መስኢልየት ለበጽሓቲ። ምሰል ድዋራት መረብ ወሽዕቡ አምር ሰኒ ለቡ ሰበት ቲ፡ ክምሰል እሊ ላቲ

መስኢል ዲብ ግንባሪኛ መረብ ህለዮት በክት ዐቢቲ ለዐለ።

መብዝሐም አንፋር፡ ዲብሊ ሕፋን ጀብሃት ገይሶ እት ህለው ዐሽም ሐርብ ሰበት ዐለ እሎም፡ “ዲብ እሊ እንዲ ደበኣነ ሚ እንወዳ ህሌን” ለልብል ትሉሉይ ሰኣት ለአቀርቦ ዐለው። ምናተ ምን ውቁላም መስኢሊን፡ “ዲብ ድዋራት መረብ ፋይሕ በርናምጅ ሽቅል እግል ለህሌ ሰበት ቲ፡ እንዲ ዳሌኩም ጽንሐ!” ለልብል መምሬሕ መጸአነ ሰበት ዐለ። ሽዕርን እንዲ ሐብዐ፡ “ምዶል ክምቲ እብ ኢክሰሱ፡ አምዕል ሐቲ እብ ሽፋግ ትብገሶ ለልብል አማውር እግል ልምጸኢ ክምሰል ቀድር፡ ዱሉያም ሌጠ ንግበኢ!” ለትብል ምክር እግል አንፋርን ነህይብ ዐልኩ።

ዲብ ክእነ ሓላት እት ህሌናቲ ህይ፡ ህጃም ጀብህት ደቀምሐሬ ለተአምቡተ። ክርን ገቢል ኤራትርየ ዳሽ ሽዕቢ ተሕሪር ኤራትርየ ደቀምሐሬ ሐረረዩ ለልብል ክበር ክምሰል ነሽረት ህይ፡ ዲብ ሐርብ እብ ኢመሻረከቶም እሱፋም ለዐለው አንፋር፡ መርባቶም ለለአቀሰኛ እተ መናሰበት ረክበው። ተአምርተ ፈርሐቶም ስልሐም እንዲ ዐመረው አሰክ ዐሰተር ገጸም ተብብ አበለው።

ዲብሊ ወክድ ለህይ ቃእድ ግንባሪኛ መረብ፡ ወኪል አርካን ዐስከርየት መንጠቀት ምውዳቅ ጸሓይ ሐድጉ ሀብተገርግሽ (ኮምረድ) ምሰል መስኢሊን ወያኔ፡ ዲብ መዐደይ መረብ፡ ሳፍራ-ጨው ዲብ ትትብህል ቂሾት ዐለ። ኮምረድ፡ “ገሌ ክፋል ዳሽ ደርግ አሰክ መረብ ገዱ እግል ልህረብ ሰበት ቲ ታብዮ!” ለትብል ልእክት ምን ውቁላም መስኢሊን ጀብህት ሽዕብየት ባጽሐ ዐለ። ሰበት፡ ቀደም ለህ ምን መንጠቀት ምውዳቅ ጸሓይ ኤራትርየ ደሐን ላቲ ብዝሐ አምቦ ለበ ሐቲ ብርጌድ ዳሽ መሐሊ ዲብ ሳልሳይት ሳምን ናይ ወሬሕ ማዮ 1991፡ ዐድወ ክምሰል ተኣቲ ጋብኢ ዐለ። ናይሊ ብርጌድ ቃእድ፡ አሰመላሽ ጎይትአም እት ገብኢ፡ ናይቡ ህይ ደባሳይ (ወዲ-ባሻይ) ቲ። ዐድወ ክምሰል አተው፡ “እጅትመዕ ቅደደት ዳሽ ሰበት ህለ እብ ሽፋግ አሰክ ዐዲቀይሕ ገሶ!” ለትብል ልእክት ምን መስኢል ህይኣት አርካን መለህይ ሰብሓት ኤፍሬም ሰበት መጸአቶም፡ ዳሽም ዲብ ዐድወ እንዲ አዝመው ምኑ አሰክ ዐዲቀይሕ ትወክለው።

ዲብሊ እጅትመዕ ክሎም ቅደደት ዳሽ ሽዕቢ በራምጅም ልትህዩሶ እት ህለው፡ አሰመላሽ ጎይትአም ወወዲ-ባሻይ “ሐቆለ ህጃም፡ ዲብ ምዳርየት ሰራይ ዕስኩር ለዐለ ዳሽ አቶብዩ እንዲ ትብተክ ክምሰል ተርፈ፡ እብ መረብ እንዲ ወደ አሰክ ዐዳ እግል ልህረብ ሰበት ጀርባ፡ ምሰል እተ ድዋራት ለህለው ዳሽ ወያኔ እንዲ ገብኢኩም ክርዑዎ፡ ወያኔ ደሽክ እግል ለህቡኩምቲ ወእግል ልትግወኖ ምሰልኩም ሕቡራም ህለው። እብ ተውላክ ኮምረድ ምን ባርንቶ አሰክለ አካን ማጽኢ ህለ እግል ልሰዲኩምቲ!” ለትብል ሐብሬ እንዲ ትክብተው ቶም አሰክ ዐድወ ለአቅብለው።

ሰዎች፡- ፈረስ ሰዎች

ገጽ ፳፻፲፱ ከዛናት ዲብ 35 ሰነት

እሊ እብ መናሰበት መትዕያድ 35 ሰነት ሕርየት ለትዳሉ፡ ገጽ ፳፻፲፱ ከዛናት ማይ ዲብ ኤረትርየ ለታይን ፍንቱይ በርናምጅ ቱ። ከዲብ እሊ ናይ ዮም ጥብባት ሰሕፊ ሰሌማን መሐመድሰዐድ ለአዳላዩ ጽበጥ፡ 1ይ ክፋል እግል ንቀድም እግልኩም። ቅራኦት በኪተት።

ኤረትርየ ዲብ ሸብህ ይቡሰ ድዋይሕ ሳሕል ባይብ ሰበት ህሉት፡ ለዐለ ወለህለ እግለ ናይ ከርስ ጽበጥ ማይ ምን ቅያስ ወለዐል ሕዳድ ቱ። ምስል አሳሕባብ ባይብ ወመትባዳል ሓላት ጀው ህይ፡ ምን እብ ሕዳኒ ዝላም ለልተኣዘያ ቱ። ዲብ ቀደም ሕርየት ለዐለ ሰናታት፡ ሸብህ ወንዋዩ ማይ ሲቶ እግል ልርከቡ፡ ምን ወአስክለ እቱ ነብሮ ባካት ረዩም ሰብኮ ወላግጥ ነብረው። ለሕልፈው አንዝመት መስተዕምረት እግል እሊ ቅርድ ረዩም ዋዲ ለጸንሕ መሓግዝ እግል ባልሓት፡ አክል ፍሬ እድርመ ትግበእ ኢትጸገመው። እግለ እት አቅሊም ምግብ ዲብ ዘመን እስትዕማር ኢግልየ ወእብ ለህበት ኤረትርየን ለትበነ ከዛናት ማይ ቶከር፡ ማይ ነፍሐ፡ ዓዲ ሻኻ፡ ዓዲ ንፋስ እግል ለአስት-መ ኢቀድረው።

እብ ዓመት ዲብ ኤረትርየ እት ሰልፍ ሕርየት መትዕዳድ ከደማት ማይ ዲብ መዳይን 30 ምእተይት፡ ዲብ ብሩር ህይ ምን ተሐት 7 ምእተይት ቱ ለዐለ። እብ ለዐለ ድሀር ወጀዶት ማይ ሲቶ፡ ለበዝሐ ሸብህ እብ ፍንቱይ ህይ ለዲብ ብሩር ነብር፡ እማት ወአጀኒት ማይ እግል ልድነኮ ሳታት ብዘሕ ገይሶ ክም ዐለው ናይ ማሌ ዝክርያት ቱ።

ዲብ እሊ ናይ ዮም ፍንቱይ በርናምጅ፡ እብ መናሰበት እሊ ቃልየት 35ይት ሰነት ሕርየት፡ ዲብ ኤረትርየ ምን ፈጅር ሕርየት እንዴ አንበተ ለትበና ከዛናት ወለ ኪሉሉ ለህለ ቅያስ ማይ ወዲብ ሚ መንፈዐት ክም ልውዕል ለታይን፡ እብ ገብሬመስቀል ገረዝግሄር ለትዳለ ከዲብ ትግራይት ለተርጀምናህ ፍንቱይ በርናጅ ቱ ለእሉ እንቀድም እግልኩም ህሌ።

ማይ እንዴ ኢደመንከ ዐመርት ሐርስ ለልትሐሰብ ጋር ኢትን። ምን ለዐለ ኩሉ ህይ ማይ አርወሐት ቱ። ከደማት ማይ ዲብ ኩሉ ወጀዶት ኦር ምን መሕበራይ ፍቱሕ ለለአክዱ መብዳእ ቱ። አርት ምን እብ ብዝሐ ለትከደመ ዲብ ዐማር ህይ፡ ብነ ከዛናት ማይ ቱ። አስክ እሊ ዲብ ኤረትርየ፡ ደማንት ጽፋይ ማይ ሲቶ ለልአክዶ፡ ምን መትጸባር ማይ እንዴ አንገፈው ዲብ ዐማር መሰኖ ለለዐዱ፡ ብዘሕ ተካሊፍ ለገብእ ዲብም፡ እብ ዕን ሰትራተጅየት ለልትረአው ዝያድ 1100 ለግብእ ዐበዩ፡ ምግባያም ወነኣይሽ ከዛናት ብኩያም ህለው።

ለዐባዩ ሰትራተጅያይ ከዛናት ዶል እንረኤ ህይ፡ ዲብ ለሐልፈየ ሰናታት ዲብ አቅሊም ጋሽ በርከ ለትሸቀው ቶም። አርት ምናም ህይ ከዛን ከርከበት ቱ። እሊ ከዛን እሊ ዝያድ 330 ሚልዮን ክዩቢክ ምትር ማይ ለከዝን ገብእ እት ህላ፡ ዝያድ 26,431 ሄክታር አርድ እግል ለዐምር ለቀድር ቱ። አስክ እሊ ላኪን 10 ሄክታር ለልትግም አርድ ቱ እቡ ዕመር ለህለ።

እሊ እት ምስተቅበል ዲብ ሰናዐት ለለዐዱ ከዛን ከርከበት፡ እግል ዝያድ 20 አልፍ ነፈር ለለአሻርክ በክት ሸቅል እግል ልፍታሕ ክም ቀድር ልትሸራሕ። ካልእ 35 ሚልዮን ክዩቢክ ምትር ማይ ለጸብጥ ከዛን ገርሰት፡ ዝያድ 20 ሚልዮን ክዩቢክ ምትር ማይ ለጸብጥ ከዛን ፋንኮ ራዊ፡ እሉ ለመስል ቅያስ ማይ ለጸብጥ ከዛን ፋንኮ ጽሙኡ፡ ዝያድ 17 ሚልዮን ክዩቢክ ምትር ለጸብጥ ከዛን ባደሚት፡ ሐድ 7.5 ሚልዮን ክዩቢክ ምትር ማይ ለጸብጥ ከዛን ዐሊግድር ምን ዲብ ሐልፈየ ሰናታት ሕርየት ለትበነው ዐበዩ ከዛናት ቶም።

ዲብ ገሌ ምን እሉም ከዛናት ክምስል ከመዶረ (ጠማጥም) ወበሰል ለብዲቡ ሐመሊት፡ ተመር፡ ማንጉሱ፡ አራንሽ፡ ሌሙን፡ በሃሽ ወለመሰሉ ፍሬታት፡ ክምስልሁ መብድ አዝርአት እብ ዐመርት፡ እተይ እብ ጅንሰ ወቅያስ እንዴ ዓበው ጠለብ ዐዳጋታት ከርስ ለአተጥ ህለው።

እብ ክሰብ እሊ ምን ሓይስ ርኢስ ኢሰይያስ አፍወርቂ እት ገሌ ወክድ ለተሃገዩ ዶል እንዝክር፡ “ሸብህ ኤረትርየ ጀላብ ሕርየት ለናደለ ወቃሊ እስትሸሃድ ለደፍዐ፡ ዲብ ሐን ጽላል ሕርየት ሐያቱ እንዴ አትሓየሰ ዲብ ረህየት ለቡ ምስተቅበል፡ ዲብ ዐዱ ኩሉ እሊ አርደት እሊ ለትመልኩ ዝሕርታት እንዴ ትነፍዐ እግል ልንበር ሰበት ሐዛ ቱ።” ልብል።

እብ አሳሰ እሊቱ ህይ ሰካን ናይ እሊን ለትሰመየ ዐዶታት ዲብ እንዴ ሸቀው እተይ ረክቦ እት ህለው፡ ንዋዩምም ምን ጥሉል ሰዐር እት በልዕ ነብሮ ህለው። እሊ ህይ አርት ምን ለዐበ ፍሬ

ሕርየት ቱ። እምበል እሉም ልትሸረሐ ለጸንሐው ከዛናት፡ ዲብ አቅሊም ጋሽ በርከ እብ መግዛት ሸብህ ወሕኩመት፡ ክምስልሁ መ እብ እዳራት ወዲሽ ለትበነው ብዝሓም ከዛናት ክም ህለው ልትአመር። ለትበነው 28 ከዛን ህይ ህለው። እሉም 28 ከዛን ኩሉም ምስል 5.8 ሚልዮን ክዩቢክ ምትር ማይ ጸብጦ። ለሰልፍ ዲብ አቅሊም ጋሽ በርከ ትበነው ለእምቤሉም ከዛናት ህይ፡ እብ ሕኩመት ለትበነው ዐባዩ ሰትራተጅያም ከዛናት ቶም።

ዲብ አቅሊም ጋሽ በርከ ምዳርየት ለጎ ዐንሰበ ምን 130 አስክ 400 አልፍ ክዩቢክ ምትር ማይ ለጸብጦ 10 ከዛን፡ ዲብ ምዳርየት ሻምብቆ ምን 150 አስክ 350 አልፍ ክዩቢክ ምትር ማይ ለጸብጦ፡ ዲብ ምዳርየት ጋሽ ለዓል ምን 135 አስክ 700 አልፍ ክዩቢክ ምትር ማይ ለጸብጦ አርባዕ ከዛን፡ ዲብ ምዳርየት ገሉጅ ምን 112 አስክ 147 አልፍ ክዩቢክ ምትር ማይ ለጸብጦ፡ ዲብ ምዳርየት ባርንቶ አስክ 170 አልፍ ክዩቢክ ምትር ማይ ለጸብጦ ክልኦት ከዛን፡ ዲብ ምዳርየት መንሰረ ምን 120 አስክ 130 አልፍ ክዩቢክ ምትር ማይ ለከዝኖ ክልኦት ከዛን፡ ዲብ ምዳርየት ጥልቂ ምን 120 አስክ 160 አልፍ ክዩቢክ ምትር ቅያስ ማይ ለጸብጦ ክልኦት ከዛን፡ ዲብ ምዳርየት መገሎ ወጎንዩ ህይ ምን 120 አስክ 130 አልፍ ክዩቢክ ምትር ማይ ለጸብጦ ከዛናት፡ ዲብ ለሐልፈየ ሰናታት ሕርየት ለትበነው ገብእ እት ህለው፡ ሰማን

ከዛን ህይ፡ ልሰዕ ልትሸቀው ክም ህለው ምን መስኡል ቅስም ዐማር ብነ አቅሊም ጋሽ ባርከ ውሰይድ ሳምሶን ይውማኔ ለረከብናህ ሐብሬ ተአክድ።

ዲብ አቅሊም ግብለት ሐቆ ንትዐዴ ህይ፡ አርት ምን ዲብ ሐልፈየ ሰናታት ሕርየት ለትበነው ከዛናት ማይ፡ ከዛን ምስላም ቱ። እሊ እት ምዳርየት ድባርጥ ለህለ ከዛን ምስላም 38 ሚልዮን ክዩቢክ ምትር ቅያስ ማይ ለጸብጥ ከዛን ቱ። ከዛን ምስላም ምስል ከዛን ለጎ ለልትጸበጥ ቱ። ከዛን ለጎ እግል ናሱ 31 ሚልዮን ክዩቢክ ምትር ማይ ለከዝን ቱ። ለደዋይሕ ህይ እብ ፈድል ከዛን ለጎ ገጹ ዲብ ኬር እንዴ ትበደሉ፡ ለትፈናተ ናይ ዐማር አሽቃል ገብእ እቱ ህለ። እሊ ምን እት ሰልፍ ለትበነው ከዛናት ክምቱ ለልትሸረሕ ከዛን ለጎ፡ ምን እብ ተማጥም እብ ናይ ወጠን ሸሪካት ብነ ወፍራሰ አንፋር ቅዋት ድፋዕ ኤረትርየ ለትበነው ዐበ ከዛን ገብእ እት ህላ፡ እብ ዓመት ልትርኤ እት ህለ ከዛን ለጎ 17 ሄክታር እብ ረሸረሾት ማይ ለልትዐመር አርድ ቡ።

ለአግደ ሀደፍ ህይ፡ ዲብለ ከዛን ለጎ ብኩይ እቱ ለህለ ደዋይሕ ለህለው ሰካን ማይ እንዴ ትወጀደ እግሎም እግል ለአፍሩ ቱ። እትለን ለሐልፈየ ሰናታት ሕርየት ህይ፡ ለሀደፍ ብጸሕ ህለ እግል ልትበህል ቀድር። ብዝሓት እት ደዋይሕ ከዛን ለጎ ለህለየ ዐዶታት መትነፈዐት እተይ ለትፈናተ ፈርያት ሐርስ ጋብኦት ህለየ። ህተን ህይ፡ ዛውሌ ከልከልቲ፡ ዓዲ

ሓዩ፡ ዓድ ጽንዓይ፡ ዓድ ሸረፈቶ፡ ዓዲ ሰልዳይት ወለመሰለን ተን።

እሊ በክት ሰኒ ምን ገብእ ህይ፡ ሰካንል ዐዶታት እት ረእሰ እሊ ራክባሙ ለህለው ኬር፡ ዲብ ዐማር ፍሬታት እንዴ ሸቆ እተዮም ጃቅፎ ህለው።

ዲብ ሙዳርየት ድባርጥም ዝያድ 500 ሄክታር ለልትግም አርድ፡ ለትፈናታ ዐለፍ ንዋይ እብ ማይ ከዛን ምስላም ለልትዐመር እቱ መሸርዕ ሐ ሐሊብ ሐልሐሌ ህለ። ለሐ ሲቶህ ወትብራህ ምን እሊ ከዛን ተ ባህለት ቱ። ዐዶታት ደዋይሕ ምስላም እብ ጥተር ዲብ ናይ ተውዜዕ መራክዝ ለልትመላእ ጽፋይ ማይ ሰትዩ ህለየ።

ዲብ አቅሊም ግብለት ዲብ እለን ለሐልፈየ ሰናታት ሕርየት፡ እምበል ዐበዩ ሰትራተጅያይ ከዛናት ለጎ ወምስላም፡ እብ ሕኩመት፡ ሸብህ ወዲሽ 162 ከዛን ወ268 ሸርም እንዴ ትበነው ዲብ መዓል መሻርዕ ሐርስ ወመንፈዐት ሸብህ ልውዕሉ ክም ህለው፡ ምን መስኡል ዐቂብ ማይ ወትርበት አቅሊም ግብለት አሰይድ ተክሌሃይማኖት ዘርኣይ ለረከብናህ ሐብሬ ተአፍህም።

እብ ሐት-ሐቲ ሐቆ እንርእዩ ህይ፡ ዲብ ምዳርየት መንደፈረ 14 ከዛን ወ19 ሸርም፡ ዲብ ምዳርየት ድባርጥ ህይ 39 ከዛን ወ33 ሸርም ብኩያም ህለው። እምበል እሊ ዲብ ምዳርየት ዐረዛ 17 ከዛን ወ55 ሸርም፡ ዲብ ምዳርየት ማይ ምኔ ህይ 4 ከዛን ወ27 ሸርም ሸቆያም ህለው። ዲብ ምዳርየት እምኒ ሐይሊ 12 ከዛን ወ14 ሸርም፡ ዲብ ምዳርየት ዓዲ-ኧላ 6 ከዛን ወ15 ሸርም፡ ዲብ ምዳርየት ደቀምሐሬ 19 ከዛን ወ18 ሸርም፡ ዲብ ምዳርየት ሰንይቲ 17 ከዛን ወ14 ሸርም፡ ዲብ ምዳርየት ሰንዓሬ 13 ከዛን ወ 17ሸርም ሸቆያም ህለው።

እብ ብዕድ እንክር ህይ፡ ዲብ ምዳርየት ማይ ዓይኒ 4 ከዛን ወ16 ሸርም፡ ዲብ ሙዳርየት ዓዲ ቀይሕ 16 ከዛን ወ 23 ሸርም፡ ዲብ ምዳርየት ጸርፍ ህይ 1 ከዛን ወ13 ሸርም ዲብ እለን ለሐልፈየ ሰናታት ሕርየት እንዴ ትበነው፡ እግል ሰካን አቅሊም ግብለት ረህየት ሃይባም ክም ህለው፡ መስኡል ዐቂብ ማይ ወትርበት አቅሊም ግብለት እብ ዝያድ ለሐብር።

2ኛ ክፋል

ለናይ ደንገብ መግርክ ተሕሪር

ገዛም ደርግ ዲብ ኤሪትሮፕ ሐርብ ድቁብ ዲብ ገብሏ። ዲብ ከርሰ ኦቶብያም እብ ህጃማት ጄሽ ወያኔ ትግራይ እት ዐሎልቡት ኣቲ ዐለ። ቅያደት ጀብህት ሽዕብየት ወወያኔ ህዩ። ወዲቅ ገዛም ደርግ እግል ኣትሻፈጎት። ዐስከርያይ ዐመልያት ለልትመቃሪሕ እቡ ኣግቡይ ትኤተኑ። እብ ኣሳሰ እሊ በርናምጅ እሊ። ሐቲ ቦሞሎኒ ደባብ። ሐቲ ቦሞሎኒ መድፊዕ። ሐቲ ቦሞሎኒ ረሻሽ። ክምሰልሁም ምዳድ ደባብ ወዋያራት ሚሳይል ለተዐንደቀ ምር ብርጌድ መከናደዘድ ጀብህት ሽዕብየት ወናይ ኮማንዶ ቦሞሎኒታት ዲብ ህጃማት ምግብ ኣቶብየ እግል ልሻርክ መጦር ጄሽ ወያኔ እግል ልትሓረብ ትቀረረ። ለናይ ሕበር ዐስከርያይ በርናምጅ ዲብ ሰለሰ መራሕል ኩፋል ዐለ።

በዋቢር ሐርብ ምን ደህላክ ወናኩረ ዲብ ልትባገሰ እግል ባጽዕ እብ ሰለሕ ክቡድ ቀዝፍ ዐለ። ህደፍ ናይለ ቀዝፍ። ለጀብህት ግንደዕ እንዴ በክኣ ኣሰክ ባጽዕ እግል ለኣቅብል ናይ ሞት ወሐዮት ጀርቤ ወዴ ለዐለ ጄሽ ደርግ። ምን ግረ ዲብ ረኣሰ ጄሽ ሽዕቢ ጨቅዋ እንዴ ከለቅክ እግል ሰድዮቲ። ኢትሰርገል ምንገብእ ህዩ ሚነት ባጽዕ እግል ደመሮት ለኣመማቲ ለዐለ። ቅወት በሐር ጀብህት ሽዕብየት ህዩ። እብ ጋይዳት ጅላብ እግል ዘበናይ በዋቢር ሐርብ ኣቶብየ ዲብ ለሃጅም። ለናይ በሐር ህጃም ልግበእ ወለናይ ደህላክ ወናኩረ ዕስኩር ለዐለ ጄሽ በሐር ኣቶብየ እግል ደውሸሾት ቱ ለዐለ።

እግል ሊደየ ቀድረ። ዲብ እለ ገዢረት ሐቲ ዶል ክምሰል ኣቲክ ቴለል ሐርብ ኢትሰርገል ምንገብእ። እግል ተኣንሲሕብመ ሰዱዱ ቱ” ለትብል ክሳሰት ትበጸሕት። እብሊ ሰብ እሊ ህዩ ገዢረት ደህላክ እግል ሃጅሞት ለፈግረ ስታት ክምሰል ልትብህለሽ ገብኡ።

ደህላክ እግል ሃጅሞት ለተሐሰበ በርናምጅ ክምሰል ትብለሽ። ኣ’ገር ወመከናደዘድ ወቅወት በሐር ለከምክም ጄሽ። ዲብ ሐንቲ ሐቲ ቅያደት እንዴ ተሐየብወ። ኣሰክ ህጃም ጠያ ትወጀሁ። ዲብ ሕርጊጎ መዳሊቱ ሐቆለ ኣሰፊ ህዩ። ዲብ ዮም 25 ፊብራይር 1991 ኣሰክ ገልዑ ቀርቡ። ፈጅራተ ጄሽ ሽዕቢ ዲብ ጠያ ለዐለ ጄሽ ኣባይ እግል ለሃጅም እብ ክልኤ ጀህት ሄረረ። ቦሞሎኒ ፓረትማንዶ ክፈል-ጄሽ 16 ምሰል ሐቲ ሰርየት ናይ ቅወት በሐር እብ በሐር ልትባገሰ እት ህለው። ቦሞሎኒ ፓረትማንዶ ናይ ክፈል-ጄሽ 52፣ 85፣ 96 ምሰል መከናደዘድ ብርጌድ። ህንደሰት ወብዕድ ወሕዳት እብ ምድር ትብገሰት። ለሰታት። እብ በሐር ለትብህገሰት ቅወት። ማርሰ ፋጥን ትበጸሕ እት ህለት። ለእብ ምድር ትሄርር ለዐለት ቅወት ህዩ እብ ገበይ ዓክሌ እንዴ ወዴት ምሰል እብ በሐር እንዴ ሐልፈት እት ማርሰ ፋጥን ለበጸሐት ቅወት እግል ትትዋጀህቲ ለዐለ። ማንተ ዲብ ሸለግ ዐክሌ። ሰለ ደባብት እት ሰበት ትረወከየ ሄራር መታክል ሳደፊዩ። ለእብ በሐር ትብገሰት ቦሞሎኒ ፓረትማንዶ 16 መ ምሰል እግ ኣ’ገር ለትብገሰት ሄጅማይት ቅወት ላሊ እብ ግዳደ ዝያድ 140 ኪሎሜተር ትሄርር ሐቆለ ትመዩት ጽብሕ ምድር ባካት ጠያ በሐት። ዮም 27 ፊብራይር ሳባት 9፡00 እሰቡሕ ህዩ ህጃም ጠያ ኣምበተ። ለእብ ገያድ ጅላብ እንዴ ሄረረው ለመጽአው ኣንፋር ቅወት በሐርመ ዲብ ረኣሰ መዐስከር ጠያ እብ በሐር ህጃም ጠለቀው። ለህጃም ሻፍግ

እሊ ፊራሮ እሊ እግል ሰርገሎት። ጀብህት ሽዕብየት። ምንትፈናተ ጀብህት ወሕዳት እንዴ ሰሐቡት። ሐቲ ፍንቲት ቅወት ክምሰል ትትኣሰሰ ወዴት። ዲብ ደንገብ 1990 ዲብ ክል ክፈል ጄሽ ኮማንዶ ቦሞሎኒ ክምሰል ትትከወን ገብኡ። ዲብ ፊራሮ ደንክል በገሰ ክምሰል ገብኡ ህዩ። ዲብ ክፈል-ጄሽ 16፣52፣ 85፣ 96 ለዐለ ፓረትማንዶ ቦሞሎኒታት። ክምሰልሁም ምር ቦሞሎኒ ምን ወሕደት ኮማንዶ ተንዝም ዲብ ሕርጊጎ ተኣክበው። እምበል እሊ። ምን መከናደዘድ ክፈል-ጄሽ 74 ኣርበዕ ናይ ደባብ። መድፊዕ ወረሻሽ ቦሞሎኒታት። ምን ቅወት በሐርመ ለተሐደደ ቅዋት ተሓበረው እቲ። እሊ ፍንቲይ ቅዋት እሊ ምሰል ክምሰል ተኣክቡ። ምሰል ቀደሚሁ ልታክዩ ለዐለ ወቀይ ወመካሪት ምድር ለናሱብ ክልኣት ወሬሕ ተድራብ ወደ።

እሊ ዲብ ገብእ ሰለል ቅወት በሐር ወሰለለ ናይለ ሐዳሰ ለትከወነት ቅወት ምሰል መክማት ጀማሃር ውላድ ዳህላክ እንዴ ትመቅረሐው። ገዢረት ደህላክ እግል ለሃጅሞ ድራሳት እግል ሊደው ኣምበተው። እብ ኣሳሰለ ድራሳት “መናግእ ዲብ ገዢረት ደህላክ ጨቢብ እት እገብኡ። ለተሃጅም ቅወት ለትጽብዋ እቲ ኣካናት ለኣለቡ። እብ ቃብል እሊ እግል ትዳሬዕ ቅወት በክት ለለህይብ ቲ። ጄሽ ዲብላ ገዢረት እንዴ ትጸገዐ ክምሰል ትከረ። ዲብ ህደፍ በህለት ናይለ ኣግደ ጄሽ ኣባይ ዕስኩር እቲ ለዐለ መዐስከር ናኩረ እግል ልብጸሕ ኣምዕል እብ ግዳደ ለትገእ ገበይ እግል ልሄርር ቡ። ዲብ እለ ሕጌ ለኣለበ ገዢረት። ዋያራት ሐርብ ምን ኣሰመረ ዲብ ለዐሰሰ ቀዝፍ ድቁብ

ወለትመቃሪሕ ምንመ ዐለ። ዲብ መዐስከር ጠያ ለዐለ ጄሽ ኣባይ ወእብ ምድር ልግበእ ወእብ በሐር ለለሀርብ እብ ገበይ ሰበት ይዐለት እሊ ለሐርብ መሪር ዐለ። ዲብ ደንገብ ጄሽ ሽዕቢ። ለእብ ደቅብ እግል ልዳሬዕ ለጀረበ ጄሽ ዲብ ቀበት ሰታት እንዴ ደሸሸዩ ሳባት 15፡00 ሐቆ ኣድህር እግል ጠያ ምን እስትዕማር ባለሐዩ። ሐድ 260 ኪሎሜተር ግብለት ምፍጋር ጸሓይ ምን ባጽዕ ለህለት ጠያ። ዲብ ደንክል ግረ ሚነት ዐሰብ ለበዝሐ ሽዕብ ለትብር እቲ ማርሰ ዐቢተ።

እብ ህጃም ጠያ ለበሀረረ ኣባይ። ዲብ ደንክል ወቀብት ኣቶብየ ገብእ ለዐለ ህጃማት ጨቅዋ እንዴ ክልቀ እግል ልትከላ ክምሰልሁም ትሰርገል ምንገብእ ምን ከርዶን ለባልሐ ከዋ እብ ጀህት ጎንደር እግል ልክሰት እንዴ ሐሰበ እግል ክፈለ-ጦር 14 እብ ዐዲ-ኳለ እንዴ ወደ ራመ - ትግራይ ሐረከዩ። ዲብ ዮም 3 ማርሰ 1991 ህዩ ህጃም ክሰተ። ቀደምለ ወቀት ለህይ ጄሽ ደርግ ሕዳድ ኤሪትሮፕ እንዴ ተዐደ ከርሰ ኣቶብየ እግል ለሃጅምቲ ለትብል ፈርህት ይዐለት። ዲብላ መደት ለህ ጄሽ ደርግ ምን ትግራይ እብ ግዳደ እንዴ ኣንሰሐብ ዲብ ምግብ ኣቶብየ ሻፍፍ ሰበት ዐለ። እብ ተማሙ ጄሽ ወያኔ ዲብ ቀበት ኣቶብየ ቱ ለዐለ። እምበል ሐዳት እት ኣጅህዘት ለዐለው ኣንፋር ወያኔ ትግራይ እግል ልዳሬዕ እለ ቀድር ጄሽ ይዐለ። ለሐዳም ኣንፋር ወያኔ ለትቀደርም እት ወዳ። ኣገድ ዲብ ህደፍ ክምሰል ኢበጸሕ ውደው። ምን እት ሐርብ ጠያ ለሻረከዩ ክልኤ ቦሞሎኒ ፓረትማንዶ ዲብ ክፈል-ጄሽ 16 ወ52። ሐቲ ቦሞሎኒ ኮማንዶ ጀብህት ሽዕብየት። ክምሰልሁም ዲብ እት ጀብህት ደቀምሐራ ለዐለት ብርጌድ 90 ናይ ክፈል ጄሽ 16 ሐቲ ቦሞሎኒ እብ ሸፋግ እብ መካይን እንዴ ሄረረት እብ ዐዲ-ግራት እንዴ ወደየ ኣደሐ ምድር ዐድወ ኣተዩ። ጄሽ ደርግ እሊ ወክድ እሊ እት ባካት ዐድወ ሸእግ ዐለ። ክልኢቲ ቅዋት ዲብ ዐዲ-ኣቡን ክምሰል ትዋጀህ ሐርብ ኣምበተ። ጄሽ ጀብህት ሽዕብየት እግል መደት ሐጫር ናይ መዳሬዕት ሸፍ ሐቆለ ወደ ድቁብ ህጃም ምዳድ ሀረሰ። ዲብ ደንገብ ለመብቅያይ ዐለ ስታት ኣባይ ፈሸለ። ክፈለ-ጦር 14 ከሳር ትርድት እንዴ ረፍዐ ኣሰክ ዐዲ-ኳለ እግል ለኣቅብል ትቀሰቡ።

ሐቆ ተሕሪር ጠያ ጄሽ ሽዕቢ ዲብ ዮም 7 ማርሰ ሄራሩ እንዴ ኣተላለ።

ሐቆ ተሕሪር ጠያ ጄሽ ሽዕቢ ዲብ ዮም 7 ማርሰ ሄራሩ እንዴ ኣተላለ።

ዲብ ዮም 8 ማርሰ እግል ማርሰ ዕዲ። 150 ኪሎሜተር ምን ዐሰብ ሃጀመ። ኣባይ ሻፍፍ እቲ ለዐለ ብዙሕ ለልትኣመር ሰበት ኢዐለ ጄሽ ሽዕቢ እብ ሰካንል ድዋራት ዲብ ልትመረሐቶም ዲብ ከዋ ዘብዋ ለበጸሐው። እግል መደት ክልኤ ሳባት እበገብኣ ሐርብ ናይ ምድር ወበሐር ተንሰቅ ህዩ። ጄሽ ሽዕቢ እግል ዕዲ ጸብጠ። ዲብ ሐርብ ዕዲ ሰለሕ ኣባይ ራፍግም ለዐለው ኤሪትሮፕ ምሰል ጄሽ ሽዕቢ ሐቶራም ዐለው።

ጄሽ ሽዕቢ ለኣሰክ እለ ኣምበተዮ ዐመልያት እንዴ ኣተላለ። ዲብ ዮም 14 ማርሰ እግል ኣፋምቦ። ዲብ ዮም 29 ማርሰ ህዩ። እት ረኣሰለ ሄራር ጄሽ ሽዕቢ እግል ልትከል ዲብ ቦርሐኖ ወኣርዐኖ - ሐድ 100 ኪሎሜተር ቅብለት ምውዳቅ ጸሓይ ምን ዐሰብ ዱላይ ለዐለ ጄሽ ኣባይ በርቃይ ህጃም እንዴ ሀረሰ። እግል ኣካናት ጸብጠዩ። ኣባይ ዲብ በርዐኖ ወኣርዐኖ እግል ልዳሬዕ ለቀረረ እቡ ሰብብ። ለኣካን ጸባብ ወመሐናቅ ሰበት ገኣት ቲ። ዲብ ረኣሰ እሊ ጄሽ ሽዕቢ ለእብ ኣድብር ውቁል ለትከለለ ጋድሞታት ማብረ እንዴ ተዐደ። ሐወርም በርዐኖ ወኣርዐኖ ጸብጠ ምንገብኡ። ዋዴ ወበይሉል እግል ልጸብዋ ክምሰል ኢለሐይሉ ኣባይ ፍህሙ ዐለ። ኣባይ ዲብ እሊ ሐርብ እሊ ቅወቲ እንዴ ኣደቀበ ምንመ ዳሬዕ። ጄሽ ሽዕቢ መ ለኣሰክ ትግራይ ለካድኣየን ቦሞሎኒታት ሐለተን ድዲፈት እት እንተ ምንመ ኣቅብለዮህ። ብዕዳት ኣርበዕ ኣ’ገር ቦሞሎኒታትመ ውሳኔት ሰበት ዐለዩ ሐለቲ ሸበህ ደሐን ዐለት።

ቅወት በሐር ጀብህት ሽዕብየት እብ ጀህት። ዲብ እለ ኣምዕል እለ ኣሰክል ዲብ ገዛይር ደህላክ ለዐለ ጄሽ ደርግ ማይ ወሴፊ እግል ኣብጸሐት ለተሐረከ ሰለሰ መራክብ ሐርብ ኣቶብየ። ዲብ ግንራራብ በሐር ግብለት ደንክልየ እንዴ ሃጀመት እግል ሐቲ ምን መራክብ እንዴ ዘብጠት ኣንደደ። ፈጅራተ ህዩ ውሕዳት ምዳድ ዋያራት ጀብህት ሽዕብየት ሐቲ ሚግ 23 ዋያራት ሐርብ እንዴ ዘብጠየ ኣውደቀዩ።

እብሊ ምንክብ ለኢለህይብ ተጠውራት እሊ። ለትብጭበጨ ጄሽ ደርግ። ዲብ ባካት ዐሰብ ወምፍጋር ጸሓይ ኣቶብየ ኣ’ገር ጄሽ ወመከናደዘድ እንዴ ሐየበ እግል ዐሰብ እግል ልዳሬዕ ቀረረ። እብሊ ህዩ። ዲብ ኣሰመረ ለዐለ ክፈል-ጦር 17 እብ ዋያራት እብ ሸፋግ ኣሰክ ዐሰብ ደንክዩ። ምን ኡጋዳን ወሕዳድ ሶማልመ 45 ደባባት ለተዐንደቀ መከናደዘድ ክፈል-ጦር ኣሰክ ደንክል እንዴ ኣገዘዙ። ዲብ ባካት በይሉል ሸፈ። እብሊ ህዩ ሚዛን ቅወት ኣባይ ትበደለት። ኣባይ ለዐለ እሊ ናይ መዋሰላት ወውጡይ ከዋ እትሳል እንዴ ትጎሬዐ ሐለት ዐባይ ወሰክ ዲብ ህለ። ጄሽ ሽዕቢ ላኪን ለወሰከየ ቅወት ሰኒ ሕድት ዐለት። ዲብላ ቀደሙ ለገብኣ ረዩም ወመታክል ለበዝሐ እቲ ሄራር ወመግርክ መሪር ሰበት ወመጸምእመ ብዙሕ ሃለከዩ።

ኤሪትሮፕ መስተቀለት፡ ምን ለኢ.ለ.ዐ.ዔ ሕመምት ሐ'ረት ኒደዩ

ሕርፍት መዓኒህ ብዙሐቱ ። ምን እስትዕማር እንዴ ፈገገክ ዐድከ ናሰክ መሊክ ወአትመቃረሕ ዎር ቱ። ዐድ ዐማር እንዴ ገብአት ወድራረ እንዴ መልክት ምን ድብር ወሰፍረ አባራይ፡ ማይ ጽሩይ ረከብ፡ ወገቢል ዓፍዮት ታመት እግል ትልበሱ ክድመት ዓፍዮት ወጀዶት፡ ምን ጀሀል ወቅዌት እግል ለአባሪ ምህር ምን ቅሩብ ለልትበጸሕ እግል ልግበኤ፡ እት ከብድ ሕርፍት ለሀለ እግል ሀለዮት ደውለት ሕርርት መዕነት

እት ሀላ፡ ለኢ.ለ.ዐ.ዔ ላኪን እብሎም ክሎም ለኢ.ለ.ዐ.ዔ እግል ርኩብ ለሀለ ነፈር ሌጠ ለልሓምም ቱ። ለለዐዔ መብዝሐ ለልሐዬ ገብኢ እት ሀለ ለኢ.ለ.ዐ.ዔ ላቱ ምስሉ እብ በሰር ለትነብር ሕመምቱ። ምን ዲብ ዐድነ ለእንርእዮ ቁትላይ ላቱ ለኢ.ለ.ዐ.ዔ ሕመምት ውቁል ደቅዎ ደም፡ ስከሪ፡ ፋጽም(አገመት) ወእብ ዓመት ሰርዐት ትንፋሰ ወመንሱራታት(ሰረጣን) ቱ። ብዕዳም ዐድድ እለ ቁትለት ለኢ.ገብአው ክም ከረ ዐወር፡ ጸመም

ኢትብጽሕ አገደድ እግል ልትአመር እት ክል መአሰሰት ዓፍዮት ለአሳሲ ፈሐሰ ገብኤ፡ እለ መአሰሳት እለ ለሕመም እት ወክዱ እግል ልክርዑ ገአ ምንገብኢ ላኪን፡ ሸዐብ ለገብኢ ኢንቡር አሸያኦ እት ነፍሱ ዶል ልርኤ አው ልሸዕር አገደድ ሐብሬ ዋድሐት እግል ሐኪሙ እግል ለሀብ ብኡቱ። ወዝያድ 40 ሰነት ለዕምሮም ምን ለአውሕዶ እት ሰነት ሐቱ ወክድ ዓም መርመረ እግል ሊደው ቦም። አዩ መዋዋን ሕመም ዳይም ሀለ እቱ ምንገብኢ ደዋሁ እብ ዋጅብ እት ወክዱ እግል ልንሰኢ፡ ናይ ሐኪም ዕሎታቱ እግል ልሐሸም ወለተሀየቡ ሐብሬ ሰኒ እንዴ ፈሀመዩ እግል ልአተግብረ እብለ ትፈናተ አግቡይ ሐብሬ ትትሀየብ።

ትሸክክ እብ ሰብ ምህነት ዓፍዮት ገቢል ተውጂህ ልትሀየብ።” እትሊ እዋን እለ ዲብ ኤሪትሮፕ ቁትላይ ለነብረ ለለዐዔ ሕመምት እት መራቀብት አቲ አውመ ሳርት ሀላ ክም ፖልዮ ወቲታኅሰ ሰርተኑ መላርዮት ወነፎ እት መራቀብት አተዩ. . . ደአም ለሸቅል ኢተሌ እት ረአሱ ሀዬ ዛህረት ናይ ለኢ.ለ.ዐ.ዔ አምራድ እት ተዐቤ ትመጽእ ሀሌት። ዮም ሐድ ሰር ዋት እብ ሰብ ለኢ.ለ.ዐ.ዔ ሕመምት ትጀራ ሀሌት። ከእብ ሚቱ በዜሕ ለሀለ። ዶ/ር ዑስማን “ ለሰብ ክልአት ቱ። ለዎር እት እዳነ ኢትን እብ ወረሰት፡ እብ ዕምር ለመጽእ መትመቅረሐቱ ምን ኢገብኢ ነውቱ ኢልትቀደር። ለካልእ ሀዬ እብ እዳ ናሰነ ለንትላክዮ ወእግል ንድሐን ምን ለእንቀድርቱ። ሰታይ ከምረት፡ አትነፍት ሰጃይር ወሰቲ ትምባክ፡ በሌዕ ስክክር፡ አሸበሐት (ዝዩት) ወጨው፡ ለትሰነዕ ነበሪት፡ ግሳይ- እት ኮምፒተራት አው ተለፍዝዮናት ብዙሕ መትገላይ ዔማት ለኢ.ለ.ዐ.ዔ ሕመም ክምቱ እንዴ አመርነ እግል ንሕደጉ እት እዳናቱ። ለመንበረት ትቀየር ሰበት ሀሌት፡ ሐረከት ትውሕድ ሀሌት፡ ዕምርመ ረይም ሀላ፡ በዲር ዓም ዕምር ኤሪትሮፕይ 50 ሰነት ለዐለ ዮም 69 ሰነት ጋብኢ ሀላ፡ ምስል ዕምር ሀዬ ስከሪ ደቅዎ ወሰረጣን እት ወሰክ መጽእ። እብ ግሳይ ለልትሸቁ ወራታትም ሀዬ ወሰክ ሀላ። ግሳዮት ሚዛን ገርብ ተአወሰክ ወግዝፍ (አክረሾት) እግል ለተሀደገ ሕመምት ቅሎዕ ወዴ።

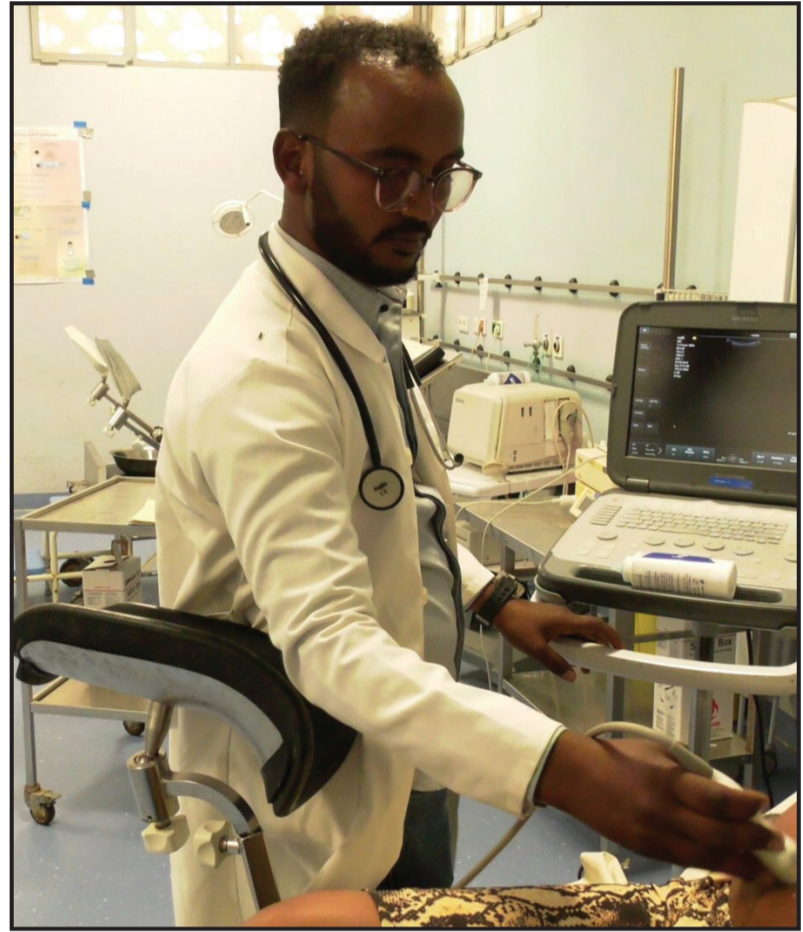
ዶ-ር ዑስማን ዐለ

ሐረከት፡ ኢናግዮት አው ወቅተ ለይዕቅበት መነት እት ሕመም ዋሌ ወሕመም እት ምስክነ ወዋት. . . ክሉ ለትጸባላቱ።

እብ ጀሀት ክድመት ዓፍዮት ለሕመም ምን ቀዳሙ እግል ልትፈረግ እት ዕድዳት ለሀለው ሰብ ምህነት ዓፍዮት ባቄዕ ዕልም ልትሀየቦ ወተቅሪሮም እብ ዋጅብ ለሓልፎ። ለትፈረገው ከደዋሆም ለአንበተው ምን እቱ ባኩም ለሀለ ዕድዳት ደው ረክቦ ወመታበዕት ትገብኢ እሎም። እትሊ ወክድ እለ ሸዐብ ሐምሰ ኪሎግራም እንዴ ጌሰ ዕድዳት ለረክብ 70% ገብኢ እት ሀለ 10 ኪሎ ግራም እንዴ ጌሰ ለልትሳሬ ሀዬ 80 ምእታይት ቱ። ክሉ ደው ወመርመረ ስከሪ ወደቅዎ እብ ለሀ ልትሀየብ። ናይ ሰረጣንመ እንቡት ሀለ ወእት ልትጠወር ክም ገይሰ እመርቱ።”

ኣዳም ለኢ.ለ.ዐ.ዔ ሕመም ለሰብኩ ኣለ እንዴ ካፈሐ ጸር እንዴ ኢገብኢ ሐዶቱ እግል ልምረሕ ሚ ጸገም ገብኢ።

ዶ/ር ዑስማን “ ለኢ.ለ.ዐ.ዔ ሕመም ለብኡቶም አንፋር እብ ክሰሱ ሓላቶም ፈሀም ካሬ እግል ልርከቦ ዕልም ልትሀየቦ። እግል መሰል ኢንሱሊን ለተአዘዘ እሉ በዐል ስከሪ ቅያሰ ደዋሁ እንዴ አመረ ነፍሱ ከአፎ ክም ረግዝ፡ ስከሪም ምን ትከሪ ከአፎ ረድኢት ሻፍገት ክም ወዴ ልትዐለም። ሬፍዑቱም ልትዐለም። ለሕንክሸው፡ ለትሸለለው፡ ለትቀረጨው ውበዕድ ምስክነ ለሳድፎም ሀዬ እብ ታርፍ እሎም ክፈል ገርብ ነፍሶም እግል ልቅደር ለሰዔ ሬዝዮተራፒ ገብኢ እሎም፡ ለሐዳሰ ሐቁቀት ከአፎ እንዴ ትከብተው ክም ነብር ምስለ ምክር ወሐብሬ ለትከምክም ሰዳዮት አትሐደርት ትገብኢ እሎም። እብ ዓመት መጅተመዕ እት ዐቂብ ዓፍዮቱ ወአትሐደርት ምስኩናሙ ሐዞቱ እግል ሊዴ፡ እብ ገቢይ ምሓብሩ ወእዳራቱ አትናዶት ገብኢ። ለናይ አፍዝዮት ሸቅል ሀዬ ለዐቤት አካን ጸብት።”

ለሀሀይብ ክዳማት እጅትማዕዮት ቱ። ዓፍዮት ምን አሳሲ ሐቅ ወድ-አዳም ክምተ ለተአምን ወእብ ለትሸቁ ሕኪመት ኤሪትሮፕ ምን ርክቡ ርዝቀ ዓፍዮት ገርብ ወዐቅል መዋዋንን እግል ተአድምን ትጀሀድ ሀሌት።

ዓፍዮት ምንለ ዐባዩ ተክዩ ደሐን መዋዋንን ወሕጌ ወጠን መስተቀለት ምንገብኢ እብ ጅድዮት ለልትሸቁ እቱ መጃልቱ። እተ ሐልፈት ሞብዕትን እት ደሐን እም ወውላደ ለትረከብ ሰርገል ዶክቶር ሓምድ መሐመድ ከሊፈ ምን ምግባይ መክተብ ውዛረት ዓፍዮት ሻሬሕ እነ ዐለ። እትሊ ሞብዕት ዮም ሀዬ ለኢ.ለ.ዐ.ዔ ሕመምት እት ካፍሐት ወዳዎት ሚ ልትሸቁ ክም ሀለ ዶክቶር ዑስማን ዐለ ምን እሰብዳልዮት ከረን ዲብ ክርን ገቢል ኤሪትሮፕ በርናመጅ ገላብ ደሐን ለሀቡ መብርሂ እግል ንርኤቱ።

ለኢ.ለ.ዐ.ዔ ሕመምት ለልትበሀል ሚቱ።

ዶክቶር ዑስማን ዐለ “ ሕመምት እት ክልኤ እንክፍሉ፡ ለለዐዔ ወለኢ.ለ.ዐ.ዔ። ለለዐዔ እብ ደም ውበዕድ ፈሻይ ገርብ፡ እብ ትንፋሱ ተግታም ሕድ . . . ምን ሕመም እት ሕዳይ ለለዐዔ ገብኢ

ወሕመምት ዐቅል ለመሰሎም እተ ኢ.ለ.ዐ.ዔ ሕመምት ልትዐለብ።”

ለኢ.ለ.ዐ.ዔ ሕመምት እግል ካፍሐት ሚ ገብኢ ሀለ።

ዶ/ር ዑስማን “እት በዝሕ ገይሰ ለሀለ ስከሪ ወደቅዎ ቱ። ስከሪ ደዋሁ እንዴ ትነሰኢ ለቅያሰ ስከር እተ ሐዱ ኢጸባዋካሁ ምንገብኢ ሀዬ አላሁ ብዝሕት ቱ፡ ሕመም ልብ፡ ፈሸል ከላዊ፡ ዐወር፡ መትቀራጭ እገር ለአመጽእ። እለ ሀዬ እግል ነፈር፡ ዓይለቱ ወክዳማት ዓፍዮት ጨቅዎ ክቡድ ቱ። ውቁል ደቅዎ ደምመ እት መራቀብት ሐቆ ዩአተ ልብ ወክላዊ ሰበት ለአድዕፍ ወጀልጠት እንዴ ሰበበ ሸለል ወምስክነ ሰበት ለአመጽእ አዛሁ ምን ናይ ስከሪ ለበክት ኢትን።

እት ሰርዐት ትንፋሰ መጽእ ለሀለ ናይ ፋጽም ልግበኢ ወፈሸል ሸነብኢ፡ ወእብ ሰብ ህሙም ወሸቀላት መጽእ ለሀለ ሕመምት ዐቅልመ ቀሊል ለኢትን አዘ ወዴ ለሀላቱ።

እለ ለኢ.ለ.ዐ.ዔ ሕመምት ምን ዳውዮቱ ክርዐቱ ሰበት ተሐይሰ ወትቀልል፡ ኣዳም እት መካይዱ ተቅደር እግል ለአምጽእ አትፋዘዕ ገብኢ። ለሕመም ለወድዮ መደረት እተ ኢተቀብል እተ ደረጀት እንዴ

ምህሮ ወወቦች ህግደ

ዶ/ር ሳልሕ መስመድ

ወቅት ተወላም ሐቆ ሐርዮት

ምህሮ ምህ ስግል ልትከፍ ለአለቡ ሐቆ ወድ-አዳም ተ። እሊ እግል ልትከፍ ለአለቡ ሐቆ ወድ-አዳም ለለአክድ እድንያይ አዋጅት ወቀቀን ሀሌ። እግል መሰል ዲብ ሰነት 1948 ለፈግረ 'እድንያይ አዋጅ ሐቆ ወድ-አዳም (universal declaration of human right) ማደት 26 ምህሮ እግል ልትከፍ ለአለቡ ሐቆ ወድ-አዳም ክምሰል ቱ ትሸፊሕ። እትክምሰላሁ ዲብ ሰነት 1990 ዲብ ጅምሽን እትላ ገብአ መትመዳድ ተወላም አሳሲ ለገሌሕ እድንያይ መሕበር-ግማት እግል እሊ ሐቆ እሊ አሰባተ። ሐቆሁም ዲብ ሰነት 2000 ዲብ ዳካር ሰሌጋል ለገብአ እድንያይ መሕበር-ግማት 'ምህሮ እግል ኩሉ' እግል ሐቆ ምህሮ ሰኔ ወአማን አመርደዩ። ሰበቡ ህዩ ወድ-አዳም ለትወቀለ ረአሰማል ናይ ክል-ዱለት ቱ። ወድ-አዳም ለትወቀለ ረአሰ-ማል ሐቱ ዱለት እግል ልግበእ። ምህሮ እግል ልፍዮሕ ወልትወቀል ቡ። እግል መሰል ፕሮፊሰር ታደሰ መሐሪ ዲብ ገጽ 18 ናይላ ተአሪክ ዘመናይ ምህሮ ዲብ ኤርትራ (1840-2020) ለልብል ክታቡ። ዲብ ሰነት 2006 ዲብ ለትፈናተዮ ድወል ለገብአዩ 18 ድራሳት። አትመጥት አሰክ ራብዳይ ፈሰል ለሀላ ድራሳት ሌጠ 7.4% ዐቦት ፈርዮት ሐርሰ ክም አምጸአ ሸፊሕ።

እድንያይ ቀቀን ወአዋጅት ሐቆ

ምህሮ ኩሉ ወድ-አዳም እግል ልርከቡ ለቡ ሐቆ ክምሰል ቱ ዲብ ለአመርዳ። መስተፅዕንት እግል ዲብ ሐንቴሆም ለትብር ሸብ ምን እሊ ረቢ ወቀቀን እንዲን ለሀባወቱ ሐቆ መንዐወ። ሸብ ኤርትራም ክም ኩሉም ጭቁጣም ወዘያድ ኩሉም ምን እሊ ሐቆ እሊ ትመንዐ። ከእብሊ። እሊ ሐቆ እሊ ወሐርዮቱ እግል ልርከብ ሰልፍ እብ ግድለ ሰላም ትጋደለ። ምናተ ምስተፅዕንት እግል እብ ገብይ ሰላም ለአትባገሰዩ ጠላባት ዕቅብት ሐቆ እብ ሰለሕ ሰበት በልሰው እቱ ግድለ ሰለሕ እግል ለአትባገሰ ትቀሰቡ።

ሰውረት ኤርትራዮ። ሐቆ ምህሮ ሐርዮት ክምሰል አመርዳን ንትባገሰ እሉ እንዴ ኢትብል መጦርለ ግድለ ተሐሪር እንዴ አትዐርፊት ትባገሰት እግል። እግል መሰል ጅብህት ሸብባዮት ተሐሪር ኤርትራዮ እግል ትትአሰሰ ዲብ ሰነት 1970 እት ሰዱሕ-ዳለ ዲብል ወዴቱ ናይ ሰልፍ መሕበር-ግማት። ኤታን ንዛም ምህሮ ዲብ ሐር-ር ምድር ኤርትራዮ ሀድገት እቱ። ጅብህት ተሐሪር ኤርትራዮም ዲብ ዲብ ሰነት 1971 ዲብ አር ለወዴቱ አወላይ መ-እተመረ ንዛም ንዛም ምህሮ ወአብደዮት ቅዌት ሀድገት ዲብ። እብሊ አሳሲ እሊ ክል-ተንዘም ከእብ እንክሩ ወራታት ምህሮ ወዴ ዐለ። እግል መሰል ዲብ ጅብህት ሸብባዮት ለዐለው ክታቡት

ወቅት-አት ለአልአምሮ ምሕርብት ምን ሰነት 1970-1973 ዲብል ዐለ ወቅት ቅዌት አብደው። ሐቆ እሊ ንዘም ምህሮ ዲብ ሰነት 1976 ዲብ መድረሰት ሰውረት ተአምቡተ። መድረሰት ሰውረት ዲብ ሰነት ድራሰት 1976/77 እብ 306 ደረሳይ አምቡተ። ሐቆ 10 ሰነት ዲብ ሰነት ድራሰት 1986/87 ለትወቀለ ዕልብ ደረሳህ 4,622 ደረሳይ በጽሐ።

ምህሮ እት መደት ሰውረት ዲብ አብደዮት ቅዌት ወአካዳምያይ ምህሮ ሌጠ ለትክለበ ይዐለ። እግል እት መደት ሰውረት ልትሐዘ ለዐለ አትጠወርት ብንዮት ተሓታቲ ወሰናዐት ጋራት አሳሲ መርሀዮ ለለአመጽአ አምር ቱክኒክ ለም ውላድ-ዐድ እግል ተአፍሬ ለትቀድር መድረሰት ቱክኒክም እት ሰነት 1985 አምቡተት ወሰብ ምህንት ብዝሓም አፍሬት። ከእብሊ ሰውረት ኤርትራዮ ዲብ ሰነት 1991 ምድር ኤርትራዮ እብ ተማመ-

ምን መዳርሰ ጃልዮት ኤርትራዮ ዲብ ሰነት

እንዴ ሐረረት ሐርዮት ተወልን ዲብ ሀሌት። እግል ንዛም ህምሮ ኤርትራዮ ሐርርት ለገብእ አሳሲ ንዛም-ምህሮ ሳብት እንዴ ጸብጠት አቱት። ምናተ ምድር ኤርትራዮ ብዙሕ እት ሐንቴ እስትፅዕር አቶብዩ ሰበት ዐለ። መትመዳድ ምህሮ ወበቃዐቱ ሰኔ ድራሳ ወሐዋን ዐለ። ለሐዳሰ ሕኩመት ህዩ ጸገም ትሩድ ልትጸበረ ክምሰል ሀላ እንዴ አመረት እግል አፍዮሐቱ ወአደቀቡቱ ጠብ እንዴ

ተዐንደቀት ትባገሰት። ሐቆ ሐርዮት ምን ሰነት ድራሰት 1991/1992 አሰክ ሰነት ድራሰት 2019/2020 እት ቀበት 29 ሰነት ለትርኤት ዐቦት ወመትመዳድ ምህሮ ሌጠ ምሰለ ቀደም ሐርዮት ለዐለ መድመዳድ ምህሮ እትላ ለተሌ ተክተት ክምኩም ከቃርብ ሀሌ።

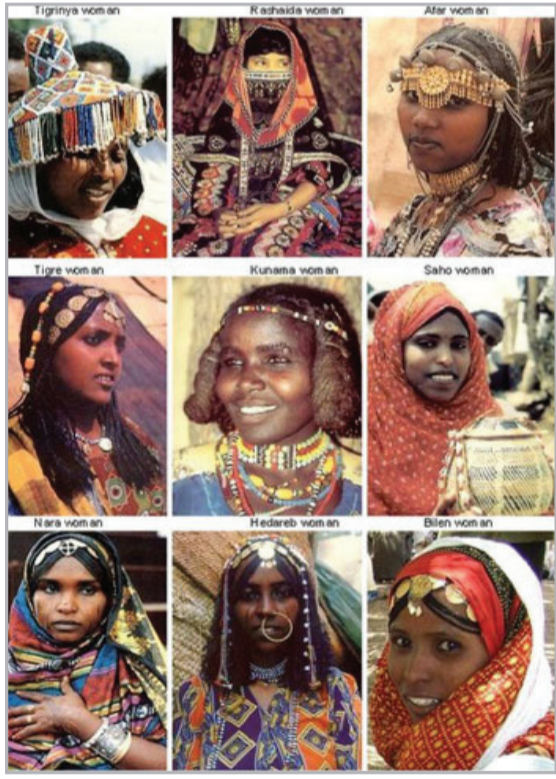
ዴማት- ፕሮፊሰር ታደሰ መሐሪ (2024)። ዘመናዊ ትምህርቲ ኣብ ኤርትራ (1840-2020)። ገጽ 185

ዕልብ	ደረጃት ምህሮ	ሰነት ድራሰት 1991/1992	ሰነት ድራሰት 2019/2020	ዐቦት እብ ምእታይት
1	ዕልብ መዳርሰ ረውዳት	65	658	911%
2	ዕልብ መዳርሰ መአንብታይት ደረጃት	381	1039	173%
3	ዕልብ መዳርሰ ምግባይት ደረጃት	65	416	540%
4	ዕልብ መዳርሰ ካልኣይት ደረጃት	25	108	332%
5	ዕልብ አብያት ምህሮ ቱክኒክ	2	8	300%

እብ ህግያክ መትነፍዮት ሐቱ ምን አግደ ወአሳሲያይ ሐቆቅ ወድ-አዳም ተ። መትነፍዮት እብ ህግያክ ላኪን እት ከደንክ እብ ህግያክ መትነፍዮት ሌጠ ኢትን። ህግያክ እት ረሰሚ ላቱ ጋራት ወአካፍት በሀለት እት ምህሮ። እት መሓክም። እት መካትብ ሕኩመት ወሸብብ እብ ክቱብ ወእብ ህግዮ መትነፍዮት በሀለት ቱ። እስትፅዕር አቶብዩ ንዛም ፈዴሬሽን እንዴ ኬደ ኤርትራዮ እብ እዴ ናሱ እት ሐንቴ ምልኩ ክምሰል አተዩ። ለእት መደት ፈዴሬሽን ክም ናይ ኤርትራዮ ህገጊ ረሰሚ እንዴ ተአመረዩ እት መዳርሰ። መሓክም። ሰሓፊት ወመካትብ ሕኩመት ልትከደም እበን ለዐለ ዐረቢ ወትግርኛ እንዴ መንዐ። ህግዮ ምህሮ ወሸቅል ሕኩመት ህግዮ አምሐርኛ ወደዩ። ሸብ ኤርትራዮ ቅብላት እሊ ዘልም ወኪደት ቃትን ሕኩመት ፈዴሬሽን እብ ገብይ ሰላም ትቃወሙ። ምናተ መቃወሙቱ እዘን ጸምት ረክበት ወምኑ ለእከ ሰጅን ወቀትል ገንሐዩ። ከገደም እብ ሰላም ለሐግላዩ ሐቆ እብ ሐሊት እግል ልብለሱ ግድለ ሰለሕ አምቡተ። እሊ ለለአርኤን ሐቱ ምን እግል ሸብ ኤርትራዮ ዲብ ግድለ ሰለሕ ለነሰአው ጋራት ሐቆ መትነፍዮት ህግዮ-ኖስ ክምሰልቱ ቱ።

ህግያክ እት ኩሉ መጃላት እግል ትትነፈሰ እብ እግል ትትክትብ በ

ወቅት ህግደ ሐቆ ሐርዮት

በሀለት ቱ። አሰክ 1980ታት ናይ ኖሰን ሐርፍ ለዐለ እግልን ህገጊ ኤርትራዮ ዐረቢ። ወትግርኛ ወትግራ ሌጣትን ለዐለዩ። ህግዮ ኩናማመ እብ ሐርፍ ላቲን ትትክትብ ዐለት። ህግዮ ብሌንመ ዲብ ገሌ ከኖይሰ እብ ሐርፍ ግእዝ ክታብ ቅዱስ ወእሉ መሰል ናይ ዲን ክሰታን ክቱብ ልትክትብ እበ ዐለ። ለህገጊት ኤርትራዮ ለብዕዳት ላተ ክቱባት ይዐለዩ። እለንመ ልትክትብ ዐለዩ ልእንቤለን እት መጃላት ሕዱድ

ወእብ ሐ-ዳም ዳርሳም ሌጠ ለኢትሰረረተ መትነፍዮት ፋዩሕ ይዐለ እግልን። እት 1980ታት ጅብህት ሸብባዮት ኩለን ህገጊ ኤርትራዮ ለልክተብ እብ ናይ ኖሰን ሐርፍ እግል ለሀሌ እግልን ሰታት አፍገረት ወእት ፍዕል እግል ተአውዕሉ ትባገሰት። እምበለ ናይ ኖሰን ሐርፍ ለዐለ እግልን ዐረቢ። ትግርኛ ወትግራ ለህገጊ ለብዕዳት እብ ሐርፍ ላቲን ምን ልትክትብ ለሐይሰ ለልብል ቀራር ትነሰሉ።

ወእብሊ እብ ሐርፍ ላቲን እግል ልትክትብ አክራናተን ወንዛም መትግጫል አክራናት ትሐፊዘ። እግል ክል-ክርን ከዎሮ ሐርፍ ተሐረ። ክቱብ ሐጨር እብሊ ሕሩፍ እሊ ትዳለ ወትቀዩመ። መሻክል ቅራኣት ወመትሐግላክ ወደግሽ መዓኒ ለክልቅ ሕሩፍ እብ ብዕድ ሕሩፍ ትብደለ። እት ደንገበ ክል-ህግዮ ቀሊል ወዋዴሕ ሕሩፍ ክምሰል ትሐረ ወትረተበ እግልን

ልትፈናቱ አክትብት እብ ኩለን ህገጊ ኤርትራዮ ክቱብ ሀሌ። ሰለሰ ምን ህገጊት ኤርትራዮ ህዩ ዲብ ጃሪደት ወተላፍዝዮን ልትከደም እበን ሀሌ። እሊ እብ ፈድል እሊ ዮም እግል 35ይት ሰነት ንዐይደ ለሀሌን ሐርዮት ለትረከበ መክሰብ ቱ። እብሊ ወቀይ እሊ እንዴ ኢንትፈገዕ። እግል ዐቦት ህገጊና እግል ንትጸገም ጸገም ትሩድ ልታኪ ክምሰል ሀላ ላኪን እግል ንፍቀዱ ለብን ጋር ቱ።

በሊስ ተክተት ከሊማት

በሊስ ተክተት ከሊማት 5

0	ን	ደ	ል		ኤ	ታ	ን		ማ
ሰ		ብ			ማ		ጋ	ብ	ሌ
ተ	መ	ር		ተ	ን	ከ	ረ		
ር				ና			ት	ግ	ሬ
ተ		እ	ዘ	ን				ራ	
ቃ		ን			ሐ	ብ	ሐ	ብ	
ር	ሐ		ገ	ን		ዕ			መ
ብ				ዕ	ዳ	ይ		ደ	ወ
	ከ	ብ	ደ		ይ		ሓ	ም	ደ

ነጃት 0-ሰማን

መትነዛም ወመትከምካም በዲር ሕርየት አምጸአ ወዮም ውሕደት አተረደ ወሕሳል ዐቦት ዋሎ። እብ ልብል አርእሰ መሰኡል ሸባብ ምዴርየት አፍዐበት። ሰዲድ ለወዳኖህ ምቃበለት አወላይ ክፈለ ጣብዓም እኩም ዐል። ከእግል ዮም ካልኣይ ክፋለ ለአተላሌ።

2ይ ክፋል

ክመ ዲብ አወላይ ክፈል ለእንቤሉ። እግል መሰል ተኣላት ለልትሆየቦ ደረሰ ወሸባብ ምን እንረኤ። ለደረሳይ ምን ሳምናይ ፈሰል አሰክ ኩልየት ዶል ፈግር ፍንቱይ እግሉ ለልትሆየብ ተኣላላ ሀሌ። ወእግሉ ተሆየቦ ምን ገቢ እብ ብዙሕ አግቡይ ልትሐሬ። እብ አደቡ። ፈተ ድራሰቱ ወእብ ሕሸመት ወጠንየቱ ልትሐሬ ከመርሐለት ክም በጽሕ ገብእ። ወለ ምን ሳምናይ ፈሰልመ ልትሐሬ ወሕመረት ወፊተውራራ። ነአደርሶም 10 ሕሰት ናይ ሕመረት ወፊተውራራ ሀለየ ኩለን ክም ደራሰን እንወዳ። ፊተውራራ ወሕመረት ክም አትመመው አዜመ እንዳ ሐሬነ ምኖም እብ ደረጀት አቅለም ካድር እግል ልድረሶ በክት ዐቢ እንፈትሕ እሎም። እምበል እሊመ ናይ ብዕድ ኮርሳት ዲብ ሐዮቶም ተጠውራት ለለሀይቦም ክም ልትከለቅ እንወዳ።

ሐቆ እሊመ ካልኣይ ደረጀት ካድር ዲብ ሳወ ልትሆየቦም። እሊመ ምንቱ እንቤ ምን ገብእ ለፈዳብ ወሕሰር ደረሳይ ለእብ ደረጀት አቅለም ምግባይት ደረጀት ካድር ሀይብ ለዐሉ። ካልኣይት ደረጀት ልትወሰክ። አዜ አግደ ተንዚም ለእንብሉ እብለን እለን ሰሚነ ናይ ፍድብነ ዲብ መድረሰት ወናይ ተሰቂፍ ስያሴ ለገአየ ድራሳት ፊተውራራ ሕመረት። ካልኣይ ወምግባይ ካድር እብ ክም ልትጠወር ወደረጀት ፈዛዐቶም ክም ወሰክቱ ለእንወዳ አዜ ቀደም እለ ጨቢብ ተንዚም ለትብል ሰሚት እብ ንትሃጌ ዐል። ምን ግረ እለ ላኪን ለጨቢብ ተንዚም እንዳ ተርፈት እብ ደረጀት ወጠን። መሕበር አግደ ተንዚም ለትብል ሰሚት ብሀሉ ሀለ ወለ ፋይሕ ተንዚም ሀይ ዲብ አካነ ሀሌት።

ሰኣል፡ መሕበር ለቀንጽ እብ አግደ ነሸጣት ሚወሚቱ እግል ኒባል እንቀድር እንዳ አፍየሕከ እግል ትሸራሕ እግልዬ?

በሊሱ፡ አቤ፡ አዜ ዲብ ነሸጣት መጽእነ ምንገብእ ምሰል ሀይፍ ናይ መሕበርቱ ለገይሱ። መሕበር እብ ኩሉ እትጅሃቱ ፋዜዕ

መትነዛም ወመትከምካም በዲር ሕርየት አምጸአ ወዮም ውሕደት አተረደ ወሕሳል ዐቦት ዋሎ

ወሰቡል ለገአ ሻብቱ ለለአፈሬ ወልብኔ ለተአሰሰት መአሰሰት ቱ ወእሊ ዐቢ ሀይፍ እሊ እግል ልትበጸሕ ቱ ለመሕበር እምበል ሕላሌ ከድም ለሀሌ። ሸባብ ልፍዘዮ፡ ልትነዘም ወልትዐንደቆ እብ ለትብል ሰቅራት ቱ ለሸቂ ወእሊ ሰቅራት እለ ምን ዘበን ንዳል ለትወረሰት ቱ። ገሌ ምን ነሸጣት ዶል እንሰሚ ተኣላል ሲሸክሰ ሀለ ወሐቆለ ተኣላልመ ለልትጋየሰ ሀለ። አርት ሻብ ምህነት እንዳ አድረሰካሁ እብ ሀመሌ ኢትርእየኒ ትትሓፈዝ ዲቡ። አምበል እሊመ ፈዛዐት ሸባብ እግል ወቀሎት ዲብ ኩለን መዳርሰ ምግባይት ወካልኣይት ደረጀት ተዕቢኣት እንወዳ። ገሌ ምን በርናምጅ ወርሰ ታሪክ፡ ዐዳት፡ ስያሴት፡ ተንዚም፡ ዓፍየት፡ ተዕለም፡ እቅትሳድ ወለ መሰሉ ነአትጋይሱ።

ወአምበል እሊመ ዲብ ምስተቅበል ሐዮት ሸባብ ተቅዩር ለለአመጽእ ለነፈደም ምህነት ነሀይቦም። ገሌ ምን ዲብ ምዴርየትነ ለአትጋየሰናሁ ምህነት እግል ሕገዛት አዋልድ

ናይ ድራሰት ኮምፒዩተር እንዳ አድረሰነ አድሐር።

ወምሰል እሊመ ምሰል ሓለት ተጠውር ወቴክኖሎጂ ለገይሰ ናይ ሳተላይት በርመጀት 'ሸሓን' ድሸ ወትክለቱ ወእሉ ለመሰል ተኣላላት ሃይባም ሕነ ወእሊ ኩሉ ምሰል ሚርሐት ወአትመቃርሐትመ ናይ እዳረት ድራሰት ሸቃለ ሕኩመት ሀብኑ። ላኪን ናይ ሐዳት አምዳላት ተ ለዐለት። ወሐዳመ እንዳ እንቤ ይእቀብቡኒ እግልሚ ሐቱ ለኢቤለ ክልኤ እግል ሊበል ሰበት ኢቀድር። ከእግል ሸባብ ፈዛዐቶም ለወቅል፡ ተንዚምም ለለአተርድ ወመቅደራቶም ለለአክድ ብዙሕ ነሻጣት ነአትጋይሱ።

ዲብ ፍገራቱ ምን እንረኤ ሀይ- ለምህናት ገሌሁ ነቲጀት ናይ ረይም ፍገራት ለጸብዋቱ ወገሌሁ ዲብ ወቅቱ ለዲቡ እነብር አካናት እብ ሸፋግ ክም እንሸቁቡቱ ለለአርኤነ ክም መሰል First aid በሀለት አወላይት ራድኢት ምን እሰሚ። ምሰል መንገፎ አርወሐት እግል ነአትብጡ እንቀድር። አወል

ሻብ መሰ መሐመድ

ቁርፈት ወላይብሬሪ [መክተብት] ሀለ እግል። አዜ እሊ እብ ሀለዮቱ አርት ምን ዲብ እዳነ ለማልካመ ምን እግል ሸባብ ለለአትሐዙነ መራክዙቱ ብዕድመ እግል ሸባብ ክም አካናት መትፋግዲ ለጋብእ አካናት ሚዛነ ኩረት ሾሊቦል ሀለ እግል። ሸባብነ እንዳ ትጀመዐው ተጃርብ ድራሰቶም ወአፍካርም ለልትባደሎ ዲብ ዐባይ መክተብት ሀሌት እግል። ወሀተ ሀይ ብዙሕ እግል ሸባብ ለነፍዕ ናይ ታሪክ አክትብት እብለ ፈናተ ሀገጊት አሰክ እግል አካዳሚ ለነፈዕ ለትመልክ መክተብት ሀሌት እግል።

ወክም ንቁሰ አው መሕገዝ ለብናቱ ሀይ። ዲብ ሐልፈ ሰኖታት ዲብ እለ መርከዝ ኮምፒዩተራት ዐለ ወሀቱመ በለ ወክረበ እግልሚ ብዙሕ ሰረን ሰበት ወደ ወላመ መርከዝ እግል ኖሱ ብዙሕ ወቅት ሰበት ሻቂቱ አዜ ዲብ እሊ ወቅት ለሀሌነ ዲቡ ምን ሸቅል በረ ገብእ ሀለ። አዜ እሊ እግል ኖሱ ብዙሕ ንቁሰ ዲብ መጋድዕ ለከሬቱ። ክመ እመር ኮምፒዩተር ሐቆ ሀሌት ኩሉ እግል ልትሸቂ ቀድር። እግል መሰል ለለአትሐዜክ ብዙሕ ተኣላላት እግል ተአድርሰ ትቀድር። ምሰል አገረሞት ሰወር ለልጸበዋ ግራፊክስ ለእንብሉ ተአደርሱ። ኤዲቲንግመ ተአርሱ። አኒሚሽን ለልትባህል ሀለ እሉ ተአደርሱ።

ከአዜ መርከዝ ኮምፒዩተር ምን ለሀሌ ሰረቱ ዲብ ኮምፒዩተራት እብ ሰረሁ ለዐለ ዲቡ ወቅት ለትፈናተ ድረሳት እብ ራትዕ አሸቃሉ ለአገዳ ዐለ። ሕነ ላኪን መርከዝ ኮምፒዩተራት ሰረነ እንዳ እንቤ ኢትገሰናኒ ክም ልትቀደረነ እንሸቂ ሀሌ። ከአዜ ዲብ እሊ እሉ ሀይግን ንቁሰ ሕነ ሸባብ አፍዐበት ዲብ ካርጅ ወቀበት ዐድ ለሀሌነ ምሰል ሸዐብነ ኖሰነ ርሕነ እግል ንቅደር እግል ንትባሰ ሀሌት እግል።

አንሳት እብ አብሳር እዳ ለልትሸቂ ናይ 'ሪክያም' ክም ሰንጀር። አወላይት ራድኢት (first Aid) እብ ትሉሉይ ዲብ ሰነት ክልኤ ሰልአሰ መረት ነአደርሱ። አዜ ምሸክለት ኮምፒዩተራት (Computer) ሀሌት እግልነ ወላኪን አሉብነ አው ሰረነ እንዳ እንቤ ኢትገሰናኒ። ሐቱ ናይ መክቱብ ኮምፒዩተር ወካልኣይት ሐቱ ናይ ምደርሰ ለእብ ነአደርሰ ላፕቶብ እብን እንዳ ትነፈዐ ዲብ ሐልፈት ሰነት ክልኤ ድፍዐት

ዲብ እት ባክነ ለሀለ መራክዝ ዓፍየት እግል ንድረሰ እንቀድር ክም መሰል ዘቢዋ እበር። ጅራሕ አው ጸልዕ ለብእቶም አንፋር እንሰፍፍ ወብዕድመ አሸያእ ንትዐለም ወእሊ ተዕለም ናይ አወላይት ራድኢት መንፈዕቱ ዐባይ ቱ። ዲብ ወቅት ወራራት ሰዳይት እግል ሐካይም እንዳ ትበሀለው ለንሰው ወእባሆም እለ ምህነት ዓፍየት እንዳ ጠወረው ዲብ ደረጀት ዐባይ ሐካይም ለበጽሐውመ ሀለው።

ብሰር እዳ ራክባት ሀለየ።

ሰኣል፡ እግል ሸባብ ለለአትናይት ብዙሕ ሐጃት ሀሌ። ከእግል መቅደራቶም ዲብ ቅራኣት ወአምር እግል ልወሰኩ ሚሀለ እግል ኒባል እንቀድር?

በሊሱ፡ ዲብ ምዴርየት አፍዐበት እግል ሸባብ ለለአትናይት ክመ እሉ ትርኡ ሀሌክም መርከዝ ናይ ሸባብ እብ ብነ ለትክለለ ሀለ እግል። ሀቱ ሀይ ሐምስ (5)

ተአተላሌ....

ሕርየት ፍሬ ንዳል መሪር

እለ የም ንትሐበን ወእንሸንን እበ ለህሌኑ ሓድረት ወሕሸምት ዐድኑ ሐቆ ንዳል መሪር። መክከይ፣ መትሸዐታር፣ ግብእ ወክርበት ለትረከበት ሐቲ ምን ተኣምርተ ስኔት ድወል አፍሪቀ ተ።

ገበል ኤረትርየ ክምሰል ክሉ ምን አበን-ጀደን እብ ውሕደት፣ ኤማን ወሐዳረት ነብር ለዐለ ገበል ቱ። ምናተ፣ መስተዐምረት እንዴ ልተራተው ዲቡ ሰካብ ወቀሱነት ካልኣሙ ቶም። እሎም መስተዐምረት ዲብ ኤረትርየ እብለ ትፈናተ አግቡይ ወአብሳር አትያም ቶም።

መስተዐምራይ ክልዶል ሸንርብ ለሐድግ፣ እስትዕማር ጥልያን ወቴልየቶም ለአሰሰዉ መአሲ እስትዕማር፣ ሸዐብ ኤረትርየ ንዳል መሪር ክምሰል ለአትጋይሰ ወደዩ። ቀደሙመ ገበልነ

እንዴ ጀግሐ ኢትከበተየ እግል ጥልያን። ቅብላተ እብ ቅድረቱ ናደለ ወእቢሁ ሸርሐ። እሲ ቱ ህዩ የም ሚልካይ ምድሩ ወሸረፉ ለገብእ።

እተ መደት ለሀ ምርት ሐልያይ ጥልያን አሰክ አውሎታት ኤረትርየ እንዴ ተሃፍት ክምሰል ረአዩ።

ትበገሰት ቤት ዐለ ገድም ክምለ አዩደ
እብ ምድር ወእብ ዐስተር ማሰከቱ ለአፍሩሰ
ኢደሌነ መካይደ አዩ ህለ ሕዱደ
ኢትሰክኑ ለምድር ወኢትበልዑ ብሩደ
ኢደሌተ ቤት ዐለ ለምርወት እሲ አቅሩደ

ሕርየት ወለት ሰላም

ሓይላም ሕርየት ወለት ሰላም ተ። ሰላም ህዩ ሕርየት ተአትውዕለ። ሕርየት አለቡ እንድየ አለቡ። ክሉም ዲብ እድንዩ ለልትጀረሶ እብ ለህለ ትግበእ ወእብ ለሀ ሕርየት ለአለቦም ቶም። ሰላም አከድተ እግል ቲበል ሕርየት እግል ተህሌ ወጅብ። ሕርየት እብ ዓመት ዶል እንርእየ ህዩ ሰላም ተ። ከምን እብ ክሱሰ ሰላም ወሕርየት ለትባህለ ገሌ በህል እግል ኒበል።

- ሕርየት አለቡ ህውየት አለቡ።(ጎርደን ዳርዊን)
- ሰመ ምን ተአነጥጥ ወምድር ምን ትሰጥጥ እት ምድርክ ሕርየት ሐቆ አለብኩ፣ ሐያት መንበረት ኢትደሌ (አሚር ሐሳን)
- ጀላብ ሕርየት ክትፈቱ

ለገርቡ ጀላብ ሕርየት ደመቱ ለዓረ፣ እት እድንዩ ለቀ'ለ ወለተሐበነ ክምሰልቱ ነፍሱ ተሓኔ።(ሰሚዝ ዊልያም)

- አሰክ ሰላም ለትነሰእ ገበይ እግል ኖሰ ሰላም ተ። እሰልፍ እግል ሰላም ዶል ተሐሱብ ቱ ሰላም እግል ትርከብ ለትቀድር። (ማሕተመ ኃንድ)
- ሰላም እብ ሰሓቅ ተአነብት።

(ማዘር ትሬዘ)

- ሸፊቲት እንዴ ትረሸድ እብ ሰላም መትሃጋይ አትባዳይ ቱ። (ሓምድ እድሪስ ዐዋቱ)
- ለሐሰ መደርሰ እብ ክሱሰ ሕርየት ወሰላም ለልአደርሰ ነፈር ቱ።(ማርሊን ሞኖሬ)
- ምሕኔ ወሰምሐ ሰላም ደሚር ለከልቆ ሰራይ ቶም። (አልበርቲ ካሞስ)

ፍክር ለትፋሰስ ቅሰት

ላሊ ሐቲ ምድር ሰኒ ጽልሙት እት እንቱ፣ እት ሐቲ ቤት አርበዕ ሸምዐት እት በርህ እብ በይነን ልትሃጀከ ዐለዩ። ሐቲ ምንን ዲብ ተአሰተንትን “እነ ሰላም አነ፣ ወድ-አዳም ህዩ እት ቀብቱ ሰላምዬ እግል አብርህ ሰበት ኢልሐዘ ወምኑ ወኪን ሰላምዬ እግል ትትመደድ ሰበት ኢትቀድር ምን እቀሰን ለሐይሰኒ” እንዴ ትቤ ትርምሸ ወዴት። ለካልኣይት ሸምዐት እብ ጀሀተ ሻፍገት እት እንተ፣ “እነ አማነት አነ። አዳም ህዩ አማነት እንዴ ትረፍዐት ምነ። ምን ሕኔት እግልዬ፣ ጥልም ወአከይ-ድምር ሰበት ሐረ አነ ገድም ተርጀመት ሰአን፣ ሰበት እሲ ምን እቀሰን ለሐይሰኒ” ሐቆለ ትቤ በርህተ አቅሰነት።

ለሳልሳይት እግል ውዳይ ነይለ

ጸራተ ክምሰል ርኤት፣ “እነ ሻም አነ፣ አዳም ላኪን ሻም ወረሕመት አድሕድ እንዴ በደ ምነ፣ ክል-ምርት ከእግል ኖሼ ትሐሰ ዲበ ሰበት ትከሰኦ፣ አትሐዘዮት አለብዬ በህለት ቱ። ከገድም ምን ሕኔት ሻም፣ እቢ ወመግህፍ ለሐይሰኒ

ሐቆ ቤለ አናመ ይሐዘዩ።” እንዴ ትቤ ሰንዳየ አድነነት ከቀሰነት። እት ክእነ ቴለል እት ህለየ ምርት ጅነ እት ልሰዴ ዲበ ቤት እንዴ መጽኢ፣ ሚ ጀሬት እትክን አፎ ቀሰንክን እት ልብል እብ ብካይ ጨጭ ቤለ። እለ ዶል እለ ለቃሰነት ለይዐለት ሸምዐት፣ “ሰምክ ወልዩ ኢትብኩ፣ አነ ህሌት እግልኩ፣ አነ ክሉ ረአሱ ቴለል እለ ትሰደደ ምን ልትሰደድ ይአቀሰን። አነ ሰእየት እትባህል። እዩ እንዴ ነሰአክ እግል ቀሰነዩ አብረህን።” ቴለቱ። ለጅነ እብ ለኢቀሰነት ሰእየት እንዴ ወደ እግል ሰላም፣ እምነት ወሻም እግል ለአብረህን አንበተ።

ከምን እለ ቅሰት እንዴ ትበገሰኩ ሰእየት ክል-ዶል ምሰልና ተ። ሕነ ኢጠለምናህ ምን ገብእ ህተ ላተ ኢትጠልመኩ። ሰበት እሲ ክል-ዶል እግል ሕልነም ወሰእየትነ እት ኢትን ፈርህትነ እግል ንግነሕ ወክም መርጀዕ እግል ንትመፈዕ አለብኩ። እምበል እብ ክሱሰ ዐውቱነ ወቅድረትነ፣ እብ ክሱሰ ሕውናነ ክሉ ረአሱ እግል ንሕሱብ አለብኩ። እግል ንዐወት ቱ ኒበል ወክልዶል እጅብየት ንሕሱብ። እብ ናይ ዶሉ መታክል ወቤለ ቤለው ምን ሀደፍነ ወኤታነ ኢንሸከፍ።

ቆልነ

ውላድ እግል ሙናድልይ
ለደገ እንታቱ ኤማኑ
ለመሕበር እንታቱ ስልጣኑ
ለሞዳይ ተህልት ዕድዋኑ
ገበልነ እንተ አርካኑ

ሙናድል

እኩም ለቡ ኢልትሐለል
ወእኩም ለቡ ኢልትፈለል
ቆልኩም ሳብት ኢልትበደል
ፍሬ ፋሪ እንቱም ናይ መስተቅበል

ሐሊብመ ውላዱ ሐሰዩ በዲር ጸንሐት ዲብ መሰል ሕቡን አነ ወሻንን ዲብኩም ዜደ ለዐገል ዔለ ገብአነ አበውኩም ለምርወት ምኖም ትትገለል አሰበትኩሙ ለቆልነ ሳብት ዲመ ኢልትበደል እገር ዲመ ለአውሀሌ፣ እደይ ረፊዕ ወከሬ ሕልቅም ትሰንቁ ወተሐሌ፣ ኤታን ሳብት ኢጀሌ

ገለድነ ጸኖዕ ቱ መናቢት፣ ለቀዳሚት ‘ግል ሓኬ ፍቲ ወጠን ወገቢል ወዐሽም ትሩድ ‘ግል ዐውቱ ቆል አበውኩም ለሳብት ዲመ ውሕደት ልትላኬ ፋርሰ ሓይሰ ምን ወልድ በዲር ውጅህት ልታኬ ገድነ ወለ ብሶትነ፣ ለሰኔትነ ምን ኖሰነ ውትት ህሌት ታክያትነ፣ ወዳፍአት ህሌት ሐረትነ

ውላድ

ቆልነ፣ ቆለ አማነት
ወቆልነ ቆለ ደማነት
ቆልነ፣ ሕሸመት ወረሕመት
ወቆልነ ወቀይ ወዕሰመት

ሕነ ሰብለ አማነት ጢሾ ገለድ ንትሓወል ዶል ገደቦ ወመአከይ ክም ገረጁት ንትዓለል እዴ ሐቲ ‘ግል ከምት ወእዴ ሐቲ ‘ግል ጥለል ስታት ዋዴሕ ንታሌ፣ ናይ አበውነ ናይ ማሌ ህንእት ላተ እንሳሬ፣ ራትዐት ላተ ነግሬ

ጥረ ሐቆ ትሰዩ፣ ኢትትህእ ወኢትጨዩ ንኡሻይ ሐቆ ተዐለመ፣ ኢልትቀሸም ወኢቀዩ ዐሙር ዐውቱ ነአኩባህ ወእግል ወቀይ እንዩ ገለድ አማን ትማጤ፣ መዳሰ ፍራሰ ትጋሬነ ሸልሕት ላተ እንሰሬዕ፣ ኩብደት ሐየት እንበሌዕ

ለምርወትኩም አበውነ ክምሰል መጠቅ ተሓወልናህ ለዕለትኩም ለዘተ ክምሰል ሕቅነት ላወሸናህ ዕንዳቄኩም መናቢት ዲብ ክዋነ ከብባናህ ታርህት ህሌት አለቡ፣ ገበል ሐድረ መስከቡ

ቆልኩም ዲበ አካኑ፣ ዲብ እዘነ ሕናኑ ሕብርን ኢልትበደል፣ ወንሳልነ ኢልትነተል

በህል ዕውታም

- አሰክ ዐውቱ ገበይ ለአሰኔ እግልክ አለቡ። ኖሰክ አትሳልል ወሄራርክ አተላሌ።
- ሰብ ተፍኪር ሐዋን ምን መጦርክ አሪሞም፣ ሰብ ተፍኪር ዐቢ ወሰብ ልብ ላዴሕ ታሌ ወክምሰልሆም እግል ትግበእ ወዋን።
- ሰብ ቅድረት ሐዋኒት ዲብ አከይድሰ-ፈድቦ ወእት መዋዲት ሰኒ ደንክቦ
- እንባተት ሰኔት ዲብ ዐውቱ ተአበዴሕ
- ለኢልትቀደር ሙብዘሐ ዶል ለኢትጀረበ ሌጣ ቱ
- ምን ግሉላም መዘብየት ግሉላም መትዛብየት በዘሐ
- እግል አዳም ፍተዩ ወሐሸሙ፣ ምናተ፣ ምእት ምን ምእት ኢትእመኑ፣ ኩብድ አዳም በሐር ሰበት ገብአት
- እዴ ሃይባይት ሻነት ወእዴ ካልኣይት ዳነት
- አማን ናሸፈት ቱ፣ ምናተ፣ ጥለል ተዐምር
- ማይ ወካይን ክልዶል ገጽ-ተሐት ገይሶ። ሰበቡ ህዩ ከያነት እት ትፈሸል ትገይሰ ወማይ አክለ ህነ ልትሰቱ። ለፍንቲቶም ማይ እንዴ ትሰተ ፍሬ ለአበቅል፣ ካይን ህዩ እንዴ ትሸረበ ቅርድ ምድር ለአደምዕ።

እግልነ ብእኪ!

እንቲ ሻከት ሰባት - ኔዋት ሐዩት ዛዊ
 ቅሽን ገማል ምድር - ጽላል ገቢል ናዊ
 ረሱብ ሰእዩት ሃርር - ለሞዳይ እቡ ራዊ
 ብቅለት ጽጋብ ደሚር - ለግ'ነ ቀዋፊት ታዊ
 ቦባት ዕምር ወዐማር - አክል አድሕድ ሳዊ
 ሕነ ህሌነ ግራኪ - ሄሪ እግልነ መታዊ።

አሰሊቱ አሉብነ ውላድኪ - ውጼጼ ወሕምቅ መትከባት
 ትቀበርነ እብ ፍርሰነት - ወነሸአነ እብ ክም ነባት
 ወ'ለድነ እብ መራነት - ሐጠር ኤማን ወሰባት
 ምን ዋብ እምነ ጠቤናሁ - ምነ ዮመ እተባት
 ከዐድነ እምቤ ከአሰቀርነ - እተ አምዕለ ክሸባት
 ግል ሰብ አከር ረፍዐናሁ - ሞረ አብዕብነ 'ግል መርባት
 ዝምትትኪ 'ግል ንብለሰሰ - ወንዕቀብ እብ ምን ጋባት።

እተ ክመ ገቢልኪ - ለእግል ሓዘኪ አፊመ
 ምር እሰትዕማር ለከህለ - ምን ማይ ወእክል እንዴ ሴመ
 ለትሰበለ ጀላብኪ - ለአርወሐት ወለ ትቅሌመ
 አማደደ እት ረህዩት - ንጻፍ አባይ ክም ጤመ
 ሕሸም እት እንቲ 'ግል ትምበሪ - ለተኣሪክ ደግመ ሐፊመ
 እተ መረት ወጸበት - እግልነ ብእኪ አዘመ።

እግልነ ብእኪ፡

ጀላለ ፍራሰኪ - ለዓደረውኪ ምን ከደን
 ጀላለ ስቡላም - ለሐደግክዮም ሐን እብን
 ጀለ እሎም ምስኩናም - ለትዕሰ ሚሮም ሰብ ሐብን
 ጀለ አስደድ ስደደት - ለዐገለውኪ እት ዐድ ደሐን
 ወጀላነ ናሰነ ሐቅኪ - ብእትነ ኢልትደፈን
 እግልነ ብእኪ ክም ክሎም - ቴለል ልብረድ ወልሕፊን።

ቀላል ዲብነ ደእንቲ - ለእብ ንዘዕ ማጽኣት ወሰለብ
 ሐዘትላ ሐላልነ - ምንኪ እት ምር ኢንትወለብ
 ምንሕትላ ሸፍርነ - ቅዝር ለእግል ንትሐለብ
 ቀዕረትነ ለዳልዩት - ለምን አፋት ትትከለብ
 እግልነ ብእኪ ሰብ ቀሰም - ዲብነ ውደይ ተከለብ።

ብትርነ እንቲቱ - ለዲቡ እዴነ እንገርብ
 ውሕደት ለእግል ዐንደቅኪ - መቅጠናም ምን ሸንርብ
 ሰብ ተኣሪክ ገደቦ ሕነ - ናይ ቀዳምያም ተጃርብ
 ምርወት ሰብር ወክሃሎ - ዔማትናቱ ለኢትሸርብ
 መብደእ ጣፍሕ ገበይነ - ደርብ ለኢለዐረብርብ።

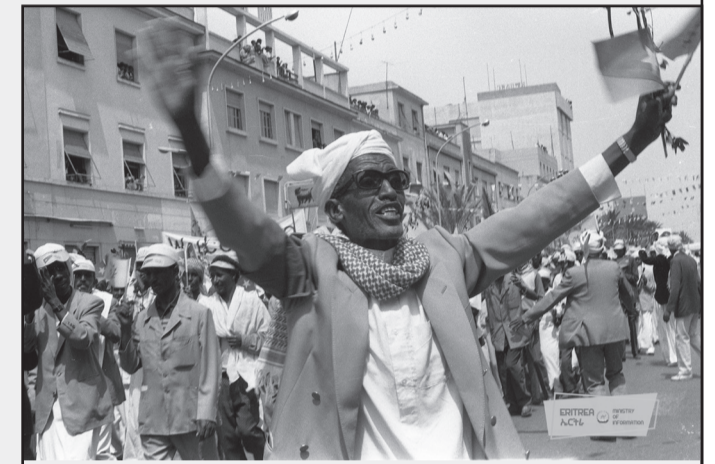
አድሕድመ ጨሕ ምን ተአብል - እድንያለ መሳሌሕ
 እለ እላሃተ - እግል ሰኔት ሕድ ኢትፈሬሕ
 ዐለም ለመሀይ ዛልማም - ሰብ ሸር ወበዐል ናጤሕ
 ዝሉም ኢለሀምመ - ወበዐል ቀልብ ናሴሕ
 ወሕነ ለሰአር እሳት - ምን ቀበት ከሌዕ ፋሌሕ
 ዲብ ሐዘትነ ነአከርር - ኢንሀይብ ምነ ወይእናቴሕ
 ሳብራም ዲብ ሕነ ወአዝማም - ዲብ ሀደፍነ እንበጽሕ
 ከሃሎሁ እንደቅብ - ፍተን ምንመ በዜሕ
 ሰብ እኪትነ ንትሐዴ - ገጽም እንዴ እንረገሕ።

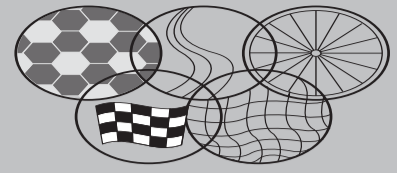
ሕብግም ኢሕነ ወስቲራም - ዋድሕቱ አሰር እገርነ
 ዶል ልተመተም ለዕርድነ - ነአምር በዐል አከርነ
 ሐቆ በዝሐ ድ'መልነ - ክምለ ዕልብ ጭገርነ
 አምዕል ርበሽ ወነዐር - ነአርኤ አከይ ነገርነ
 ወእሎም ሰብ ደም ዲማነ - ለነወ ዲብለ ጀፈርነ
 ለአሙራቱ ለእዳነ - ዶል እክሸ ከንፈርነ።

እብ ተምነወ ኢረከብ - በሐርኪ ለፍሩህ አልጉገ
 ሕነ ኢንሀይብ - ህቶም ምንመ ኢመሹገ
 ገርሀት መሀሰይ ኢኮን - ለእብ ሕቤዴ ለአትጋኑደ
 ዕዲት ኢኮን ሕዳደ - ሐ'ጠት እተ ሰሙደ
 እብ ደም ቀይሕ ንዝዕተ - ምን አፍ አገሙደ
 አሰካመ ልሴንገ ለታውረት - ሐሬ ለሐሙደ
 ምቅናጾም ክም አቅዌት - ክም መሰለሰ ገርሙደ።

ጀውኪ በሐርኪ ወምድርኪ - እግልኪ ሌጠ ነአትዋይን
 ሰሰ እት እምብል ምን ረአሰኪ - ምን ክል ዜምታይ ወካይን
 ገጽን ቀደም ነአሳድር - ዐማር እንሳትት ወእንታይን
 ገጽ ሕድ ነአገርሙ - ብፋር ወሰማዳይን
 እግል ራድኢት ምን ቃብል - አግቡይ ኢነአትራይም
 እብ ውሕደትላ መናቢት - ወሰሙድለ ሐራይም
 ፊራርነ እግል ገማልቱ - ቀደም ሌጠ ነአላይም
 ሕርዮትነ ለሕነ አዳምኪ - ስምኪ ትምበር ወትዳይም።

እብራሂም ሓጅ
 ቀውት በሐር እርትርዮ - ገደም

አትሌት ዳዊት ሰዓጌ፤ መዳልየት ደሀብ ትሰርጉ

ኤሪትሪያ ዲብ ጋነ ዲብ ገብአ 24ይት ብድረ አትሌቲክስ ሻምፕዮን አፍሪቃ ሰነት 2026፤ እብ ኦሊምፒካይ አትሌት ዳዊት ሰዓጌ መዳልየት ደሀብ ትሰርጉ።

አትሌት ዳዊት ሰዓጌ ለሐልፊት ሰንበት ዐባይ ዲብ መዳኒት አክረ ዲብ ገብአ ናይ 5 አልፍ ምትር ሰዐይ፤ እብ ለትኣትዐጅብ በቃዐት አወላይ እንዲ አተ መዳልየት ደሀብ ስርጉይ ሀለ።

ዲብ ናይ ደንጎብ ብድረ፤ አትሌት ዳዊት፤ እተ አክራይት መሳፈት 200 ምትር እብ አርአየ ሸፋገት፤ ካልኣይ ወሳልሳይት ለፈግረው ውላድ አቶብዩ ወኪዮ እንዲ በድረ፤ እብ 13 ደቂቀት፤ 16 ካልኢት ወፃፊ ካፋሎ ንኢሽ ካልኢት ቱ ለትዐወተ። እብሊ ህዩ ኤሪትሪያ ሐቆ 12 ሰነት እትለ ጅግረ ሰዐይ፤ ካልኣይት መዳልየት ደሀብ ትሰርጉ ለህሌት። ኦሊምፒካይ አትሌት ንጉሴ አምላሪም፤ ዲብ 2014 እት ሞርኮ እተ ገብአ ሰዐይ ናይ 10 አልፍ ምትር፤ እግል ዐድነ ናይ ሰልፍ መዳልየት ደሀብ ክም አንሰአየ ለልትዘከር ቱ።

ፈንቅል ንብ ክልኢቱ ውላድ ወአዋልድ ተዐወቱ

* * ባሕቲ - መስከረም ወሳሊና ዕውታም ገአው * *

እብ መናሰበት ዲድ ሕርየት ገብእ ለአሰማን ጅግራታት ሾሊሶል ለዋው በሐር አቅሊም ምግብ፤ ለሐልፊ ሰነት ተ'መ። እት ሜዳን መዕስከር ደንደን እተ ገብአት ጅግረ ሾሊሶል ለዋው በሐር፤ ፍረቅ ፈንቅል ወዐንበርብ ቶም እብ አዋልድ ውላድ እት ትልህዩ ካቲመ ለትዋጅሀው። እብ አዋልድ ሻም ገብሬዮናስ ወሰሚራ ሙሴ ለዐለዩ እቱ ፈሪቅ ፈንቅል ህዩ፤ እት ክልኢ ቶከት ደርብ ሕድ እብ እዲ ለዓሊት 2-0 ተዐወተ። እተ ተሌት ትልህዩ፤ ለእንዲ ኢልትቀሉብ አሰክ ካቲመት ትልህዩ ለአሲረረ ፈዳብያም መተልህየት ሸደን ተሰፋይ ወዮሃንሰ ዐቅባማርያም ለብዲቡ ፈሪቅ ዐንበርብ፤ ምሰለ መተልህየት ዋቅያም ሰመሬ ሀይሌሚካኤል ወናታን የማኔ ለብእቱ ፈሪቅ ፈንቅል ተልሀ። ምን ወክድ ዲብ ወክድ እት ልተረድ መጽእ ለሀለ ፈሪቅ ፈንቅል ህዩ፤ እግል ትልህዩ ደርብ

አድሕድ 2-0 አትመዋ። ዐንበርብ ላኪን፤ ምን ሰልፋ እንዲ ኢልትቀሉብ አሰክ ካቲመ ባዴሕ ሰበት ዐለ፤ እብ ቃትን ሾሊሶል ሐቱ ናይ 21 ንቅጠት ቶከት በክት ተህየቡም። ፈሪቅ ዐንበርብ ዋሌ ሰበት ዐለ፤ እብ ሚርሒት እግል ለአትምም ቱ እት ልትበሀል፤ ለእብ ብዘሐ

ጅግረ ወጀላት "ካሰ ሕርየት" ቲግ መ

እብ መናሰበት ዲድ ሕርየት እት ክል ሐል ለገብእ ብድረ ዐጀላት አቅሊም ምግብ፤ ሰንበት 17 ማዮ እት ድዋራት ከኒሰት ማርያም ናይ 2ይት መርሐለት ጅግራሁ እብ ተ'መ። ውላድ ዐባይ 105 ኪሎምትር መሳፈት ዲብ ትጅግረው። ነፈር ናዲ ዐጀላት አሰበኮ ናታን መድሃኔ ወመትባድረት ናዲ ሰንበል ትልህዩ ግርም ለአርአው ዲብ መርሐለት፤ ምን ሰልፊ ትመሬሕ ለዐለት መጅመ-ዐት እንዲ ኢትትዐሬ ከዋ ካቲመ ኪደት። መትባድራይ ናዲ ደንደን ሚክኤል ዳንኤል ህዩ፤ እግል መትጅግራቱ እት ደራባት እንዲ ሐድጎ፤ እብ 2ሳ:42ይ:ወ21 ካልኢት አወላይ አተ። ኤቬን ረዳእ ምን አሰበኮ ወኤሉድ ክፍሎም ምን ናዲ ኤሪቴል ህዩ እብ ሕድ ለሽብህ ወቅት ካልኣይ ወሳልሳይ ዓረው። አክሊሉ አተሸም ምን ደንደን፤ ናትናኤል ዮናስ ምን ሰምበል ወናታን መድሃኔ ምን አሰበኮ ህዩ፤ አሰክ ሳድሰ ተርቲብ ለዐለ ደረጃት ትካፈለው። እብ አሳሰለ እት ክልኢቱ መራሕል ለትረከበት ፍገሪት፤ ሚክኤል ዳንኤል እብ 5 ሳዐት፤ 12 ደቂቀት ወ7 ካልኢት ዕውት 'ካሰ ሕርየት' ሰነት ዮም ዓመት እት ነሰኦ፤ ኤሉድ ክፍሎም ወኤሸን ረዳእ እብ ፈርግ ንቃዋ-ሐድ እንዲ ትበደረው ምሰሉ ፖድዮም ለዐርገው ቶም። ምን ፈሪቅ ህዩ፤ ናዲ ዐጀላት አሰበኮ እብ 15 ሳዐት፤ 36 ደቂቀት ወ46 ካልኢት ተዐወተ። ደንደን እብ 14 ካልኢት እንዲ ደንገረ ካልኣይ ወሰምበል ህዩ፤ እብ 53

ካልኢት እንዲ ተአከረ ሳልሳይ ደረጃት ጸብጠው። አዋልድ: 71.4 ኪሎምትር መሳፈት ዲብ ትጅግረዮ። እትለ አርበዕ መትባድረት እንዲ መልጠዮ እት መርሐ ከዋ ለኪደዩ እተ መርሐለት፤ ነፈር ናዲ አራግ አርሴማ ዐንደጼን ተ እብ 2 ሳዐት፤ 11 ደቂቀት፤ ወ47 ካልኢት ሰልፋይት ለዓረት። ቤተልሂም ክፍሌ ምን ናዲ ግብለት፤ አርሴማ ሀብቲሚክኤልምን ናዲ ሰራይር ሳዋ፤ ኤልዳና ተክሌማርያም ምን ናዲ ደንደን፤ ደርብ አርሴመ እብ አክል-ሕድ ወቅት አሰክ ራብዓይ ተርቲብ ጸብጠዮ። ቤተኤል እስቲፋኖስ ምን ጋላ-ነፍሐ፤ ክምሰልሁመ ብርኽቲ ፍሰሃይ ምን ናዲ አራግ ህዩ፤ ሓምሳይት ወሰሳይት አተዮ። እብ ዕመማይ ወቅት ኤልዳና ተክሌማርያም፤ እብ 4 ሳዐት፤ 11 ደቂቀት ወ16 ካልኢት ዕውትት ካሰ ሕርየት እንዲ ገአት አክሊል ዐውቱ ትሰርጉ። አርሴማ ዐንደጼን ወቤተልሂም ክፍሌ ህዩ ደርቡ። ምን ምግባያም ሸክል (ጁንዮር) ህዩ፤ ኤልዳና፤ አርሴማ ዐንደጼን፤ ክምሰልሁመ ነፈር ናዲ ሰራይር ሳዋ ሲደን ሀብቶም ተዐወተዮ። ናዲ ዐጀላት ደንደን ህዩ፤ እብ 12 ሳዐት፤ 34 ደቂቀት ወ46 ካልኢት እግል ናይ ፍረቅ ጅግረ ተዐወተ ዲቡ፤ ፍረቅ ዐጀላት አራግ ወግብለት ህዩ አሰሩ ተለው። መትባድረት ውላድ ምግባያም (ጁንዮር)፤ ክምለ ናይ አዋልድ 71.4 ኪሎምትር እተ ትባደረው። መትባድራይ ደንደን ዮናታን ቴድሮስ ህዩ፤ እግል ነፈር ናዲ ኤሪቴል መሓሪ አክሊሉ፤ ክምሰልሁመ እግል መትባድራይ ናዲ ዐጀላት ትጽቢት ናትናኤል መሓሪ እንዲ በድረ፤ አወላይ እንዲ ገብእ አብሀዘ። ዳይሞንድ ሰለሙን ምን አሰበኮ፤ ናኤብ ሙሴ እብ ብሕቶት፤ ወሲም ፍሰሃ ምን ናዲ አሰር አሰክ ሰሳይ ተርቲብ ጸብጠው። እብ ወቅት ክኢሉል ናይ ክልኢትን

መርሐለት ህዩ፤ ናትናኤል መርሃዊ ምን ናዲ ትጽቢት እብ3 ሳዐት፤ 26 ደቂቀት ወ2 ካልኢት ዕውት ናይ እሊ ጅግረ ገብአ። ዳይሞንድ ሰለሙን ወነፈር ናዲ ገዛግንዳ ሄናክ አብርሃም ካልኣይ ወሳልሳይ እንዲ ገአው ፖድዮም ዐርገው። እብ ማል መትባድረቱ ለልትሐረክ ናዲ ትጽቢት ህዩ፤ እግል እብ መአሰሳት ዐባይ ለልትመወል ነዋዲ አቅሊም ምግብ እንዲ አጅገረ አወላይ እብ መትዐዋቱ ዐጀብ መትፈርጅት ለረክበ ፈሪቅ ቱ። እምበል እሊመ፤ ትልህዩ መትባድረት ዐጀላት ገዳይም እብ ተብዕን ወአንሳት ክፋል ናይለ ጅግረ ዐለ። ለተንኪኤል ፍሰሃይ፤ ሰብሌ አለሙ ወርግኣት ተክሌ ምን አንሳት ደርብ ሕድ ለአተዮ እት ገብአ፤ ምብራቅ ተወልዳ ወናታ ምሰግና ህዩ፤ ምን ሰነን ሰልፍ ለአተዮ ዐለዮ። ምን ሸክል ውላድ፤ ዐብደልከሪም ዐብደልወሃብ፤ መርሃዊ ክብርም ወሲም ርእሶም፤ ወምን ምግባያም ህዩ ዐንዲማርያም መሓሪ፤ መድሃኔ ተክሌማርያም ወፋትሰ ጸጋይ፤ ምን ዐባይመ ዳዊት ጸጋይ ወኢብራሂም መሐመድ ምን አወላይ አሰክ ሳልሳይ ለፈግረው ቶም። ተክሊት ኢሳቅ (ሳንድያን) ህዩ፤ ናይለ ምዕል ለሐሰ መተልህዩይ ተህየቡ።

ሰባትን ደማኑትን!
መትመዳድ ክድመት ዓፍዶት

ሰወር - ሸሂድ የማነ አብርሃ
ታእዛዝ አብርሃ
ክብርም ጸሃየ
ዳኒኤል ወልዱ
ዲዛይን - ታእዛዝ አብርሃ